KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 75 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, kesäk. 29 p:nä—Wed., June 29 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

Canadan kommunistipuolueen viidennestä edustajakokouksesta

Toronto. — Canadan kommunistipuolueen viidennen kansallisen edustajakokouksen menoa olemme selostaneet toisen kokouspäivän, lauantain, t.k. 18 p:n aamupäiväistunnossa tapahtuneeseen toimeenpanevan keskuskomitean suomalaisen agitatsioni- ja propagandakomitean selostuksen kuulemiseen ja hyväksymiseen saakka.

Ukrainalaisen agitatsioni- ja propagandakomitean selostuksen

esitti suullisesti puolueen väliaikainen ukrainalainen sihteeri, tov. Bosowich. Puolueen ukrainalaisten jäsenten lukumäärän ilmotti hän nykyään olevan yhtä suuren kuin viime edustajakokouksen aikana, vaikka se oli jo niin alhaalla kuin neljässäsadassa. Ammatti- ja teollisuusliittoihin kuuluvat jäsenet sikäli kuin niihin kelpaavat. Kaikki ovat jäseninä ja toimivat ukrainalaisten työläisten ja maanviljelijäin temppelijärjestössä, jossa on noin kaksituhatta jäsentä ja joka omistaa kymmeniä työväentaloja kautta maan. Sen naisjaostoon kuuluu 1,400 ja nuorisojaostoon, joka äskettäin perustettiin, 1,600 jäsentä. Neljä vuotta sitten perustetussa ukrainalaisten työläisten apukassajärjestössä on viisituhatta jäsentä ja puolueen ukrainalaiset jäsenet toimivat siinä. Tämän lisäksi ovat he useilla paikkakunnilla ottaneet osaa työväen puolustusliiton ja työläisnaisten liiton toiminnan edistämiseen. Ukrainalaisen temppelijärjestön toimesta kustannetaan kolme kertaa viikossa, kerran kahdeksansivuisena ja kaksi kertaa nelisivuisena, ilmestyvää lehteä ja erikoisia julkaisuja maanviljelijöitä, naisia ja nuorisoa varten. Ukrainalaisten työläisten joukkojärjestöillä on Canadassa vastassaan hyvin voimakkaat ukrainalaiset taantumukselliset ja fascistiset järjestöt ja näiden lehdistö. Nämä tekevät jatkuvasti hyökkäyksiä ukrainalaisten työläisten ja maanviljelijäin järjestöjä ja toimintaa vastaan. Säilyttääkseen nuorison puolellaan ovat ukrainalaiset toverit, puolueen tp. kk:n jatkuvasta vastustuksesta huolimatta, olleet pakotetut perustamaan erikoisen järjestön ja lehden lapsia ja nuorisoa varten.

Selostuksen johdosta keskusteltiin laajasti. Useat arvostelivat ukrainalaisia tovereita siitä, että heeivät ole riittävän tehokkaasti pyrkineet värväämään ukrainalaisia puolueen jäseniksi ja erikoisen järjestön ja lehden perustamisesta ukrainalaista nuorisoa ja varhaisnuorisoa varten, väittäen kommunistisen nuorisoliiton ja järjestönuorten ja näitten lehtien joutuvan siitä kärsimään. Selostus hyväksyttiin ja otettiin päivällisloma, joka kesti 12.30 kello kahteen.

Päivällisen jälkeen kuultiin

juutalaisen agitatsioni- ja propagandakomitean selostus

Canadassa on noin 130,000 juutalaista, joista suurin osa työskentelee vaatetusalalla ja muissa keveissä töissä. Näitten alojen ammatillisiin järjestöihin kuuluu heitä huomattavasti. Puolueella ja kommunistisella nuorisoliitolla on kaksisataa juutalaista jäsentä Montreallissa, Winnipegissä ja Torontossa. He johtavat vasemmistoa vaatetus-, turkis- y.m. työläisten järjestöissä ja tässä on heillä suurena apuna Der Kamf-lehti, joka on viime edustajakokouksen jälkeen laajennettu viikkolehdeksi ja jolla on noin kaksituhatta tilaajaa ja huomattava vaikutus juutalaisten työläisten keskuudessa. Lehden ylläpito on vaatinut ja yhä vaatii melkein ylivoimaisia ponnistuksia. Heidän toimestaan on myös avustettu New Yorkin turkistyöläisten lakkoa noin $5,000:lla. Juutalaisia joukkojärjestöjä on useita. Työläisnaisten liitolle on järjestetty kaksi juutalaista osastoa. Selostuksessa vedottiin puoluejärjestöihin, jotta ne avustaisivat kosketukseen pääsemisessä eri paikoissa olevien juutalaisten työläisten kanssa. Vähäisen keskustelun jälkeen hyväksyttiin selostus.

Tämän jälkeen astui puhujalavalle

Torontan järjestönuorten veljesedustaja

Lily Himmelfarb, joka on noin 14-toistavuotias ja jonka puhe palkittiin runsailla ja innostuneilla suosionosotuksilla. Pikakirjottaja otti puheen paperille ja se löytyy Vapauden tämän numeron "Kommunistinen nuorisoliitto ja järjestönuoret"-osastosta.

Canadan työväenpuolueen Earlscourtin osaston

veljesedustaja Roger Goyot piti myös edustajakokoukselle lyhyen puheen, minkä alussa hän kielsi edustavansa kommunisteja, vaan työväenpuolueen osastoa, jonka jäsenten enemmistö luottaa työväenluokan yhteiseen rintamaan ja haluaa onnitella Canadan kommunistipuolueen viidettä edustajakokousta. Hän sanoi yksistään Europassa olevan kaksikymmentämiljoonaa työtöntä ja "sokeiksi" niitä, jotka kieltävät, että imperialistiset suurvallat Suurbritannian johdolla suunnittelisivat ja järjestäisivät hyökkäystä Neuvostoliittoon, "ei siksi, että Venäjä on Venäjä, vaan siksi, että työläiset ja talonpojat ovat tuossa maassa kyenneet kukistamaan sortajansa ja pystyttämään oman hallituksensa". Goyot lopetti vakuutukseen: "Kun tuo päivä tulee, tulette te löytämään niitten keskuudesta, jotka eivät ole kommunistipuolueen jäseniä, suuren määrän miehiä ja naisia, jotka tulevat olemaan valmiita auttamaan ja tulevat muistamaan, että tärkein taistelussa on yhteinen rintama."

Saccon ja Vanzettin puolesta

hyväksyttiin päätöslauselma, missä vaadittiin näitten sähkötuoliin rikoksesta, mihin toiset ovat tunnustaneet itsensä syypäiksi, tuomittujen luokkavankien vapauttamista ilman ehtoja ja kehotettiin puolueen yksikköjä yhteistoimintaan työväen puolustusliiton kanssa protestiliikkeen jatkamiseksi.

Toisessa päätöslauselmassa tuomittiin Suurbritannian johtavien imperialististen valtojen sekaantumispolitiikka Kiinan kansan taistelussa itsenäisyydestään ja kolmannessa Canadan hallituksen menettely seuratessaan Suurbritannian hallitusta diplimaattisten suhteitten rikkomisessa Neuvostoliiton kanssa ja vaadittiin katkaistujen välien alauttamista ennalleen.

Tov. Tim Buckin selostus Kommunistisen kansainvälisen

toimeenpanevan komitean laajennetusta kokouksesta, missä hän oli puolueen edustajana, oli seuraavana asiana työjärjestyksessä. Tärkeimmät Kominternin tp. k:n laajennetun kokouksen käsiteltävinä olleista kysymyksistä olivat maailmantilanne, Suurbritannian yleislakko, Kiinan vallankumous ja Neuvostoliiton kommunistipuolueen oppositsionin nostattama "Venäjän kysymys", jonka selostaja sanoi myös olevan kansainvälisen kysymyksen Kommunistiselle kansainväliselle. Maailmantilanteesta, jonka arviointille Kommunistinen kansainvälinen pohjaa kaikki päätöksensä tehtävistään, lausui selostaja, että "meidän edessämme on se tosiasia, että kansainväliset kapitalistit ovat onnistuneet haluamansa vakiintumisen saavuttamisessa. Mutta työtätekevät luokat ovat maksaneet sen hinnan alhaisissa palkoissa ja epäinhimillisissä olosuhteissa". Kapitalistisissa maissa on tuotanto nyt ennen sotaa vallinneella tasolla, mutta työläisiä tarvitaan nyt paljoa vähemmän kuin ennen. Kapitalismin vakiintumisen näkeminen ja tunnustaminen ei kuitenkaan saa johtaa sosialidemokraattisiin harhoihin tämän vakiintumisen ellei juuri "ikuistumisesta" niin kuitenkin hyvin pitkäaikaisesta jatkumisesta eikä luopumiseen kommunistisen linjan seuraamisesta. Neuvostoliitossa rakennetaan sosialismia ja sitä voidaan jatkaa; "Canadassakin me näemme ajauduttavan brittiläisestä valtakunnasta eristäytymiseen tähtäävää politiikkaa kohti; idän herääminen on myös nähtävissä; kaikki nämä ovat tekijöitä, jotka toimivat sitä vakiintumista, tasapainotilaa vastaan, jolla kapitalistit lyövät rumpua", sanoi selostaja.

Itse selostuksen esittäminen kesti toista tuntia ja sen johdosta syntyi hyvin vilkas ja selventävä keskustelu. Tämän jälkeen hyväksyi kokous yksimielisesti sen johdosta esitetyn päätöslauselman, joka julkaistiin Vapauden viime perjantain numeron toimituspalstoilla.

Toisen kokouspäivän iltapäiväistunto päättyi kello kuusi ja iltaistuntoon päätettiin kokoontua kello kahdeksan.

18,000 rautatietyöläistä lakkopuuhissa

Montreal. — Canadian National rautateiden 18,000 työläistä toimittaa parhaillaan äänestystä siitä, tulevatko lakkoutumaan vaiko eivät, kun rautateiden hallinto on kieltäytynyt hyväksymästä n. s. Donovan sovittelulautakunnan päätöstä, millä suositeltiin rahdin käsittelijäin, kirjurien, paikallisten koneenkäyttäjien ja lämmittäjien, asema- ja kauppatyöläisten sekä konepajojen sekatyöläisten tuntipalkkoja korotettavaksi 4 ja puolella sentillä. Äänestys tulee lopullisesti toimitetuksi tulevan heinäkuun 10 päivään mennessä.

Tähän mennessä sisään tulleet äänestysliput ovat valtavalla enemmistöllä merkityt lakkoutumisen puolesta, lausui täällä eilettäin Canadan rautatieläisten veljeskunnan keskisen alueen yleinen puheenjohtaja J. E. Maguire.

Kysymyksessä olevat 18,00 työläistä ovat kaikki yllämainitun järjestön jäseniä ja asuvat Atlannin, keskisellä ja läntisellä alueella.

Canadan National rautateiden ...miehen Henry Thorntonin kerrotaan viime maanantaina tehneen kysymyksessä oleville työläisille esityksen, että heidän palkkojansa tultaisiin yleisesti kohottamaan kahdella sentillä tuntia kohden. Tarjoukseen työläiset eivät todennäköisesti tule ennen vastaamaan, ennenkuin äänestys lakkoutumisesta on loppuun suoritettu.

Kansainvälinen osuustoimintapäivä

Moskova. — Heinäkuun toista päivää kehottaa Kommunistinen kansainvälinen viettämään kansainvälisenä osuustoimintapäivänä. Vetoomuksessa, joka on lähetetty kaikille maailman osuustoimintaliitoille, kehotetaan osuusväkeä tekemään voimakkaita yrityksiä liikkeen lujittamiseksi. Vetoomuksessa selitetään, että niin kauan kuin osuustoiminta ei tule eheäksi osaksi taistelevasta työväenliikkeestä, on se voimaton vastustamaan kapitalistien hyökkäyksiä.

Julistuksessa selitetään, että vain yhdistynein voimin työväenliike voi voittaa. Nyt työväenliikkeen ja osuustoimintaliikkeen yhteistoiminta on entistäkin tarpeellisempi imperialistisen sodan uhatessa. Tehtäköön maailman 50 miljoonan osuustoimintajäsenen kansainvälinen osuuspäivä voimakkaaksi vastalauseeksi imperialistista sotaa vastaan.

FASCISTIT HYÖKÄNNEET MIELENOSOTTAJAIN PÄÄLLE

Lontoo. — Kun tuhansia ammattiyhdistysten jäseniä viime sunnuntaina piti Hyde-puistossa mielenosotuskokousta, millä tahdottiin vastustaa Baldwinin ammattiyhdistyslakia, syntyi brittiläisten fascistien ja kommunistien kesken käsikähmä. Sen kestäessä särjettiin muun muassa eräs aitaus, jonka sisällä ollut lammaslauma pääsi omiin valtoihinsa.

Mielenosotuspaikalle virtasi itäosasta Lontoota miehiä, naisia ja lapsia pitkissä jonoissa pelastaakseen ammattiyhdistyksensä konservatiivisen hallituksen hyökkäykseltä.

LINDBERGH TULEE VIERAILEMAAN CANADAN PÄÄMINISTERIN LUO

Ottawa. — Eversti Charles A. Lindbergh, joka Atlannin yli lennollaan on saavuttanut maailmanmaineen, tulee Canadan hallituksen kutsusta vierailemaan Ottawassa pääministeri Mackenzie Kingin luona tällä viikolla. Viralliset vastaanottojuhlallisuudet tultanee rajottamaan hyvin lyhyeen, jotta rahvaallakin olisi tilaisuus nähdä tuo kuuluisa lentäjä, jonka militaristit pyrkivät vallottamaan sotakiihkoilujensa edistäjäksi.

Suurbritannian "gompersit" ammattijärjestöä hajottamassa

Hajottajain kilpenä on poliittisen toiminnan vastustaminen; hajotussuunnitelmat valmiina

Lontoo. — Tämän maan työväestön ammatillisen liikkeen oikeistolaisjohtajat koettavat kaikilla käytettävissään olevilla keinoilla saada hajaannuksen aikaan ammattijärjestössä, minkä mahti viimevuotisen suurlakon aikana huojutti koko Britttein valtakunnan perusteita. Oikeistolaisjohtajat väittävät, että ammatillisen liikkeen menestymisen ehtona on se, että ammatillisen liikkeen toiminta rajotetaan yksinomaan vain ammatilliselle alalle eikä poliittiseen toimintaan ryhdytä missään suhteessa.

Kun ammattiyhdistysten oikeistolaisainekset ovat nähneet mahdottomaksi kehityksen pyörän pysäyttämisen Britannian ammattijärjestössä, mikä on tarpeentullen uskaltanut ryhtyä myös poliittiseen toimintaan, niin ovat he ryhtyneet muodostamaan uutta ammattijärjestöä, siis suoriin hajotustoimiin. Hajotushomman johdossa, uutta ammattijärjestöä synnyttämässä on muun muassa surullisen kuuluisa Frank Hodges, joka koettaa myös kaivosmiesten keskuuteen synnyttää ei-poliittista liittoa, yrittäen sen avulla tehdä tehottomaksi Cookin johdon alaisena toimivan kaivosmiesten taistelukuntoisen järjestön.

Manitoban lainlaatijakunnan vaalit

Yleisäänestys väkijuomain myynnin suhteen

Winnipeg. — Eilettäin valittiin edustajat Manitoban kahdeksanteentoista lainlaatijakuntaan, jonka edellisessä lainlaatijakunnassa enemmistönä ja niin ollen siis myös hallitusasemassa oli edistysmielinen puolue, pääministerinä toimien John Bracken.

Manitoban lainlaatijakunnassa on 55 edustajapaikkaa, joiden valtaamiseksi eri puolueet olivat asettaneet kaikkiaan 153 ehdokasta. Näistä oli 44 edistysmielisen puolueen asettamaa; 40 konservatiivien, 39 liberaalien; 20 itsenäisten; ja 10 työväen ehdokasta, joista yksi on kommunisti.

Lainlaatijakunnan hajaantuessa oli siellä edistysmielisillä 28 edustajaa, itsenäisillä 8, liberaaleilla 7, konservatiiveilla 6 ja työväellä 4.

Kysymys väkijuomain myynnistä ratkaistiin yleisäänestyksellä

Lainlaatijakunnan vaalien yhteydessä toimitettiin yleisäänestys, millä ratkaistiin kysymys oluen myynnin järjestelystä. Yleisäänestyslippuun oli asetettu kolme kysymystä, jotka ovat:

1. Tahdotteko te että oluen myynti asetetaan helpommin tapahtuvaksi kuin mitä se on nykyään?

2. Jos enemmistö vastaa myönteisesti ensimäiseen kysymykseen, niin kummanko allamainituista säädöstelyistä te tahdotte asettaa etutilalle: a) Oluen myynnin lasittain hallituksen säädöstelyn alaisena toimivissa oluttuvissa, joissa ei kuitenkaan saa olla myyntitiskejä; b) Oluen pullottain myynnin hallituksen viinakaupoista väkijuomakomissionin sinetillä leimatuissa pulloissa ja käteismaksulla?

3. Tahdotteko te että panimoilta kielletään oikeus myydä olutta suorastaan väkijuomain ostoluvan omaaville henkilöille?

Näiden lainlaatijakunnan ja samalla viinavaalien tulokset saadaan selville vasta parin päivän kuluttua, sillä eri osissa maakuntaa on vallalla erilaiset äänienlaskuperusteet. Winnipegin kaupungissa esim. on voimassa n.s. suhteellinen laskuperuste, jonka vallitessa äänet joudutaan eräissä tapauksissa laskemaan kolmeen jopa useampaankin kertaan.

SUURTA TYÖTTÖMYYTTÄ SPRINGFIELDISSÄ, MASS.

Springfield, Mass. — Työttömien lukumäärä kaupungissa on ainakin 10,000—12,000. Työttömien lukumäärä on 20% suurempi kuin viime vuonna tähän aikaan.

Saccon ja Vanzettin puolustusviikko

Chicago. — Tämän vuoden itsenäisyysjuhlaa ei tulla viettämään ainoastaan Amerikan vallankumouksen juhlimiseksi, vaan myös huippuna yleismaalliselle, laajalle viikon kestävälle ryntäykselle, jonka tarkotuksena on mobilisoida mieliala suosiolliseksi Saccon ja Vanzettin vapauttamiselle, tiedottaa International Labor Defense suunnitelmistaan.

Useiden pyyntöjen johdosta on International Labor Defense komitea järjestänyt kesäkuun 27 ja heinäkuun 4 päivän välisen viikon erikoiseksi Sacco-Vanzetti-viikoksi, jolloin kerätään allekirjotuksia kuvernööri Fullerille lähetettäviin anomuksiin. Niitä on lähetetty eri puolille maata ja kymmeniätuhansia allekirjotuksia odotetaan saatavan anomuksiin, joissa vaaditaan Saccon ja Vanzettin vapauttamista.

International Labor Defense komitean julistuksissa osotetaan, että kuvernöörin nimittämä komitea ei ole todellinen tutkijakomitea, koska yleisöllä ei ole tilaisuutta seurata tutkimusten edistymistä. Anomuksissa vaaditaan, että komitea toimeenpanee tutkimuksensa julkisesti.

Teollisuuden palveluksessa olevain työläisten lukumäärä lisääntynyt

Ottawa. — Tämän kuun alussa osottautuivat työsuhteet kautta Canadan olevan suotuisemmat työntekijäin lukumäärään nähden kuin mitä ne ovat olleet yhtenäkään edellisenä kuukautena sitten vuoden 1920; työssä olevain luku kesäkuun alussa ollen noin 43,896:tta suurempi kuin toukokuun ensimäisenä päivänä.

Nämä laskelmat perustuvat 6,150 toiminimen tiedotukseen, joiden palveluksessa oli tämän kuun alussa yhteensä 876,768 työläistä verrattuna 832,872 työläiseen toukokuun alussa. Tämän 5.3 prosentin lisäyksen takia kohosi työssä olevain indexiluku 105.9, mikä on korkein indexiluku viimeisen seitsemän vuoden kuluessa. Lähinnä korkein indexiluku saavutettiin viime lokakuun alussa, jolloin työssä olevain luku merkittiin suhdeluvulla 105.2.

Kysymyksessä olevalla ajalla on työläisten lukumäärä lisääntynyt kaikkein suurimmassa mittakaavassa tehdasteollisuuden alalla; niinikään on rakennus-, kuljetus-, kaivos-, tukinhakkuu- ja palvelusalalla ollut huomattavissa melkoista työvoiman lisäämistä.

Palkkatyötä tekeväin lukumäärän kohoaminen eri maakunnissa

Viime toukokuun ajalla olivat Quebecin maakunnassa sijaitsevat toiminimet lisänneet palveluksessaan olevain työläisten lukumäärää kaikkein huomattavammin. Kesäkuun alussa oli mainitussa maakunnassa 1,337 toiminimen palveluksessa yhteensä 252,183 palkkatyöläistä eli noin 16,471 työläistä enemmän kuin edellisen raportin aikana.

Ontariossa olivat työsuhteet työtätekeväin lukumäärään nähden paremmat kuin yhtenäkään kuukautena sitten vuoden 1920. Siellä oli kesäkuun alussa 2,803 teollisuuslaitoksen palveluksessa noin 362,586 työläistä verrattuna 350,094 työläiseen toukokuun alussa.

Atlannin rannikon maakunnissa oli kesäkuun alussa 559 työnantajan palveluksessa yhteensä 68,660 työläistä, joiden lukumäärä toukokuun alussa nousi vain 66,428:aan.

Aromaakunnissa oli tämän kuun alussa 778 toiminimen palveluksessa 114,036 työläistä ja kuukautta aikaisemmin vain 106,058.

British Columbiassa oli kesäkuun alussa 673 työnantajan tiedotuksen mukaan palkkatyössä yhteensä 79,297 henkilöä, vastaava luku toukokuun alussa ollen vain 74,590.

KAPINOITSIJAIN TUOMITSEMINEN PORTUGALISSA

Lissabon. —Täkäläisessä sotaoikeudessa tuomittiin 9 henkilöä syyllisenä osanotostaan viime helmikuussa tapahtuneeseen kapinayritykseen, joka voitiin tukahuttaa vasta huomattavien taisteluiden avulla. 7 muuta henkilöä vapautettiin.

PEHMEÄNHIILEN KAIVAJAIN TAISTELU LAAJENEE

NOIN 12,000 KAIVOSTYÖLÄISTÄ LAKKOUTUNEE KESKI-PENNSYLVANIAN ALUEELLA

Philadehphia, Pa., — Kaikissa union kaivoksissa keskisen Pennsylvanian pehmeänhiilen alueella lopetetaan työt heinäkuun 1 p. Kaivosparooneita ja työläisiä edustava yhteinen komitea, joka on neuvotellut uudesta palkkasopimuksesta, ei ole päässyt sovintoon ja komitea on lopettanut työnsä tuloksettomana. Noin 10,000—12,000 kaivostyöläistä tulee tämän johdosta lakkoutumaan.

Yhteinen komitea, joka kokoontui viime viikolla tarkotuksella sopia uudesta palkkataksasta Jacksonvillen sopimuksen tilalle, hajaantui, kun isännät itsepäisesti vaativat 10—20 prosentin alennusta työläisten palkoista. Jacksonvillen sopimuksen umpeenkuluttua maaliskuun 31 p:nä on kaivoksia pidetty käynnissä väliaikaisten sopimusten perusteella siksi, kunnes neuvottelujen avulla olisi aikaansaatu uusi sopimus. Kaivostyöläisten edustajat ovat tuloksettomien neuvottelujen jälkeen julkaisseet lausunnon, jossa he asettavat syyn isäntien niskoille.

Unio yritetään murskata

Monessen, Pa. porvarilehdet kertovat, että Vesta Coal Co. yrittää pitää kaivoksia käynnissä ei-union työvoiman avulla. Tässä ei ole kuitenkaan oikein onnistuttu. Poliiseja on lähetetty kaivosalueille. Sanottavia selkkauksia ei ole tapahtunut. Yhtiön virkailijat selittävät, että poliisit tulevat estämään lakonrikkureiden häiritsemisen. Vesta-yhtiön virkailijat ovat ilmotelleet töihin ryhdyttävän union määräyksistä huolimatta. Tässä tarkotuksessa on rakennettu asuntotalojakin rikkureita varten.

Washington-kaunti, jossa työskentelee noin 20,000 union kaivostyöläistä, on union voimakas tukikohta. Nähtävästi kaivosparoonit jättävät hyökkäyksen toimeenpanon siellä viimeiseksi.

12 viikkoa lakossa

Pehmeänhiilen alueella on kaivantoja, joissa lakko on ollut käynnissä jo kaksitoista viikkoa ja miehet ovat edelleen voimakkaina lakkorintamassa. Työläiset ovat päättäneet taistella loppuun saakka. Neekerityöläiset ovat osottaneet taipumusta yrittää kaikennäköisten tekosyiden perusteella ryhtyä töihin kaivoksissa, joita yritetään pitää käynnissä ei-union työvoimalla.

Monongahelasta ja sen läheisyydestä tuodut lakonrikkurit haluavat palauttaa olosuhteet, jotka olivat vallalla kaivoksissa kolmekymmentä vuotta sitten.

Kiinan ammattiväen kongressi

Kiinan työväenliiton neljännessä kongressissa 4,000,000 järjestynyttä työläistä edustettuna

Hankou. — Kiinan yleisen työväenliiton neljäs kongressi kokoontui täällä t.k. 19 p:nä. Neljäsataa edustajaa, edustaen 4,000,000 järjestynyttä työläistä, pitää joka päivä istuntojaan. Viime vuonna Kantonissa pidetyssä kongressissa oli edustettuna ainoastaan vähän yli miljoona järjestynyttä työläistä.

Kongressi on suosittanut, että on käytävä propagandakamppailua tulevaa imperialismivastaista kongressia varten, mikä pidetään Hankoussa, ja kansainvälisen solidaarisuuden puolesta.

Syndikalismilaki koetuksella

Washington. — Yhdysvaltain oikeutta on pyydetty selvittämään ristiriitaisuudet kahdessa päätöksessä, jotka on annettu Industrial Workers of the World-kysymyksessä. Toisen päätöksen perusteella tuomittiin William Burns Californian vankilaan, kun sen sijaan toisen päätöksen perusteella vapautettiin Harold B. Fiske, Kansasissa, vaikka molemmat tuomittiin sen johdosta, että kuuluivat jäsenenä I. W. W.-liittoon.

American Civil Liberties union lakimiehet ovat pyytäneet uutta kuulustelua Burnsin jutussa, jossa tulee kysymykseen Californian syndikalismilain perustuslaillisuus. Tätä lakia vastaan, jonka perusteella kymmenittäin I. W. W:n jäseniä on lähetetty vankilaan, on nostettu väitteitä sillä perusteella, että se on loukkaus perustuslain 14:tta lisäystä vastaan, jossa sanotaan, että "keneltäkään kansalaiselta ei ole riistettävä vapautta, muuten kuin varsinaisten lakien perusteella".

Burnsin jutussa ylioikeus selitti, että I. W. W:n tarkotuksena on rikollinen syndikalismi, mutta Fisken päätöksessä oikeus selitti, että I. W. W:n esipuheen levittäminen ja jäsenien kerääminen, vieläpä organiseeraajan valtakirjan omistaminenkaan, ei ole rikollista Kansasissa.

Civil Liberties liiton lakimiehet selittävät, että jos Fiske ei tehnyt rikosta, niin ei silloin ole Burnskaan sitä voinut tehdä.

Jos ylioikeus katsoo sopivaksi myöntää uuden kuulustelun, tulee Californian rikollisen syndikalismilaki jälleen koetukselle ja Burns vapautuu vankilasta siksi, kunnes asia ratkeaa. Oikeus ei ole kuitenkaan pakotettu harkitsemaan juttua.

Samalla kertaa kun ylioikeus ilmeisesti osotti ristiriitaisuutta Burnsin ja Fisken päätöksissä, teljesi se myös Anita Whitneyn vankilaan Californiassa. Whitney tuomittiin kuulumisesta Communist Labor Partyyn ja katsottiin tällöin rikkoneen syndikalismilakia. Hänet sittemmin armahdettiin.

SALAMA SYTYTTÄNYT TULEN SAHALAITOKSEEN

Rockland, Ont. — Viime lauantaina vallinneen ankaran ukkosmyrskyn yhteydessä sytytti salama tulen täällä sijaitsevaan Canadian International Paper Co:n omistamaan sahalaitokseen, mikä tuhoutui perustuksiaan myöten, aiheuttaen noin 130,000 dollarin vahingon. Sen kuitenkin kattaa täydelleen palovakuutus.

"EI SINUN PIDÄ VARASTAMAN"

Chatham, Ont.— Tuomari Coughlin tuomitsi täällä windsorilaisen Harold Mooren viideksi vuodeksi kuritushuoneeseen siitä, että tämä oli täällä murtautunut autotalliin ja varastanut sieltä autorenkaita. — Ankara on lain pokstavi ja sitä tulkitseva tuomari pikku varkaisiin nähden.

MILJOONIA TONNEJA SISÄLTÄVÄ HIILIKENTTÄ LÖYDETTY

St. Johns, Nfld. — Hallituksen palveluksessa toimiva goelogisti toht. H. Baker on tänne tiedottanut, että St. Georgen alueella on löydetty arvokas hiilikenttä, missä hän arvelee löytyvän miljoonia tonneja hiiltä. Toht. Baker sanoo löytöä kaikkein tärkeimmäksi Newfoundlandissa tehdyistä tähänastisista mineraalilöydöistä.

SOTAVETERAANIN KOHTALO

Toronto. — 27-vuotias sotaveteraani Stanley Fulcher, joka on ollut luokiteltuna täydellisesti kyvyttömien luokkaan, löydettiin kotoaan kuolleena maanantaina, istumassa kaasu-uunin päältä. Kuoleman oli aiheuttanut kaasumyrkytys. — Liekö köyhyys ajanut veteraanin kaasumyrkytykseen?

VILJALLA EI OLE KYSYNTÄÄ EUROPAN MARKKINOILLA

Montreal. — Täkäläisen satamakomissionin viljadepartmentin virkailijat kertovat, että tällä erää Europan viljamarkkinoilla ei osteta viljaa juuri nimeksikään sekä että siellä odotetaan hintain alentumista.

Tämän seurauksena lojuu täkäläisessä satamassa melkoisen suuri määrä viljankuletuslaivoja.

Miltä Sointula näyttää toisenkielisen silmään

PIENI KAPPALE SUOMEA BRITISH COLUMBIAN RANNIKOLLA

Vancouverin, B. C., "Province"-lehden eräässä sunnuntain numerossa kirjottaa Virginia Johnston kuvauksen Sointulasta ja sen suomalaisista asukkaista. Hän katselee Sointulan elämää porvarillisen intellektuaalin silmällä, mutta siitä huolimatta tai ehkä juuri siksi, on hänen kirjotuksessaan merkillepantavia ja mielenkiintoisia kohtia. Hän kirjottaa seuraavasti:

Vietettyäni juhlapäivän aurinkoisessa Californiassa, tunsin muuttamisen todellista epämukavuutta, kun koleana joulukuun päivänä saavuin Sointulaan, Malcolm-saarella, B. C. Puolisoni, joka oli hakenut kansakoulun opettajan paikan siellä, oli minua laiturilla vastaanottamassa suomalaisten miesten ja naisten joukossa, joiden tapana on saapua katsomaan laivoja.

Kun me saavuimme opettajan asuntoon — siistiin bungalow-taloon — havaitsin, purevasta joulukuusta huolimatta, kuinka suuresti suomalaiset naiset rakastavat kukkia. On tuskin ainoatakaan kuukautta vuodessa, etteivätkö he työskentelisi kukkatarhoissaan ja heidän kukkaistutuksensa sisällä ovat erinomaisia kaiken aikaa.

Seuraavain kuukausien aikana minä vierailin useissa heidän taloissaan ja aina minua kestittiin kahvilla mitä rikkaimman kerman ja hyvin leivotun kahvileivän kanssa. Kahvi on suomalaisten kansallisjuomaa ja sitä nautitaan kaikkina aikoina päivällä ja illalla. He eivät käytä valkoista leipää niin paljon kuin me, vaan hyvin arvokasta koko-nisuleipää joka on sekä ravitsevaa että maukasta.

He antavat erikoisen arvon keittiölleen, ruokasäiliölleen ja astiainpesuhuoneelleen, jotka on varustettuja nykyaikaisilla kaapeilla, sinkillä ja juoksevalla vedellä. Joissakin kodeissa on radio ja piano ja kaikissa on fonografi. Vaikka he eivät ole musikaalisia yleensä, niin suomalaiset ovat kuitenkin kiintyneet tanssiin ja musiikkiin. Heidän "kansanlaulunsa" ovat rytmiltään ja paatokseltaan ihania.

Niin pitkälle kuin vaatetus tulee kysymykseen, niin tytöt ja suurin osa vanhemmista naisista Sointulassa pukeutuvat melko aistikkaasti ja enemmän nykyaikaisesti kuin voisi otaksuakaan niin eristetyssä paikassa. Myös miehet pukeutuvat muodin "viime minuutin mukaan." Ei ole kysymystäkään siitä, etteivätkö he olisi hyvin puettuja, sillä siellä on korkealla tasolla oleva räätälinliike, jota kannattaa suuri osa ihmisistä ei ainoastaan Malcolm-saarella, vaan monien mailien laajuudella sen ympäristöllä.

Ovat kiintyneet suomenkieleen

Suomenkieltä puhutaan kaiken aikaa ja englanninkieltä ainoastaan silloin kun on tarpeellista, englanninkieltä puhuville ihmisille. Sointulassa on ainoastaan kaksi englanninkielistä naista — yksi skotlantilainen tyttö mennyt avioliittoon suomenmaalaisen kanssa, ja toinen on canadalainen, myöskin naimisissa. Minä uskon, että se on osaksi kieli, joka eristää suomalaisen kansanaineksen ja tekee heidät niin vähän ymmärretyiksi ja niin paljon väärin arvostelluiksi oman saarensa ulkopuolella. Erikoisesti naisilla on vähä rohkeutta käyttäessään englanninkieltä, ja muuttumattomasti he puhuvat kankeasti, epävarmasti, omituisella tavalla monine pysähdyksineen ja hyvin rajotetuin sanoin. Se suomalainen nainen, jonka tapasin laiturilla saapuessani, oli toisista poikkeus. Hän oli asunut suomalaisen asutuksen ulkopuolella englanninkieltä puhuvain keskuudessa vuosia ja oli hyvä englanninkielestä. Muutamat toiset naiset, jotka osaavat koko hyvin englanninkieltä, ovat kovin omanarvontuntoisia, kun heidät pakotetaan puhumaan sitä, ja aina he turvaavat itseään sanomalla: "Oh! Minä en voi puhua hyvin englanninkieltä, suokaa minulle anteeksi!"

On vaikeaa saada heidät ymmärtämään, että me emme pane pahaksemme heidän virheellistä englanninkieltään, sillä he tuntevat rankaisevansa niitä, jotka ovat pakotettuja kuulemaan heitä.

Englanninkieltä puhuville ihmisille jotkut suomalaisten ristimänimet kuulostavat kovin omituisilta ja usein johtavat huvittaviin sattumiin. Nuorelta mieheltä, jonka nimi on Uno (lausumisen tietänet), kysyi englanninkielinen henkilö, mikä hänen nimensä oikeastaan pitäisi olla. Hän vastasi: "Juno" (you know — sinä tiedät). "Ei," sanoi kyselijä, "minä en tiedä; sitä minä juuri halusin tietää, mikä se on?" Hän vastasi: Well, Juno (you know).

Englantilainen hämmästyi ja sitten kääntyi suomalaisen tytön, joka oli nuoren miehen mukana, puoleen. "Mikäs on sinun nimesi?" hän kysäsi. "Ino" (I know — minä tiedän), hän vastasi. "Yes, sanoi englantilainen kävellen pois tyytymättömänä, "mutta minä en tiedä."

Asukkaat eivät ole uskonnollisuuteen taipuvia

Suuri osa vanhemmista asukkaista ei ymmärrä lainkaan englanninkieltä ja kun on pakotettu keskustelemaan heistä jonkun kanssa, täytyy se tapahtua tulkin avulla.

Malcolm-saaren asukkaista yhdeksänkymmentäkahdeksan prosenttia ei ole taipuvia minkäänlaiseen uskonnollisuuteen. Mutta jokaisena sunnuntaina luokalle nuorempaa polvea opetetaan voimisteluliikkeitä, luonnonoppia ja esperantoa. Siellä on olemassa viisi, kuusi teosofia (naista), jotka ovat kiihkeitä sen suunnan seuraajia. Toiset ovat selviä, materialisteja, eikä heillä ole mitään haudantakaisen henkisen elämän toivoa, eikä mitään läsnäolevaa pelkoa, enempää kuin he seuraavat jotakin määrättyä johtolinjaa. Huolimatta heidän uskonnottomuudestaan, he näyttävät "toimivan suorasti" toinen toisiaan kohtaan ja he nähtävästi seuraavat "kultaista sääntöä" Sointulassa yhtä paljo, ehkä enemmänkin, kuin millään muulla paikkakunnalla tiedän seurattavan. Heillä on huomattava taipumus huumoriin, eikä heillä ole kostonhalua missään määrässä toisia kohtaan. He ovat kinailevia, tietysti, mutta aika korjaa heidän riitansa ja saattaa ne harmittomasti loppuun.

Kalmisto sijaitsee lähellä Sointulaa ja poistuneet suomalaiset lasketaan lepoon ilman mitään uskonnollisia seremonioita. Yksi paikkakunnan asukkaista puhuu haudan partaalla. Jos vainaja elämänsä aikana on ollut kommunistiklubin jäsen, niin hautauksen jälkeen kaikki menevät haaliin ja nauttivat kahvia ja keekiä. Monet naiset ja lapset ottavat osaa hautajaisiin ja kantavat suuria kukkalaitteita, jotka he laskevat vainajan haudalle. Onneksi lapsille, he eivät näy tajuavan tapauksen vakavuutta.

Enimmän mielenkiintoinen suomalaisten yhteiskuntaelämässä on heidän tapansa kylpeä. Sauna, joka on rakennettu erilleen asuntotalosta, käsittää riittävän suuren huoneen, josta pukuhuone on erotettu. Saunassa on sementtilattialanttopaikkoineen, josta vesi juoksee pois, suuri umpinainen tulisija, rakennettu sementistä ja tiilistä ja sen yläosassa suljettavan uunin tapainen laitos. Sillä on erikoinen savutorvi, joka johtaa tulisijasta katosta lävitse menevään tiilistä ja sementistä rakennettuun savupiippuun. Täten kaikki tulisijasta tuleva savu menee savutorvea ylös. Huoneen yhdellä sivulla on useita lauteita toinen toistaan korkeammalla. Lauantaiaamuna suuri valkea viritetään tulisijaan ja sitä pidetään palamassa iltapäivään asti, jolloin tulisija kohennellaan huolellisesti kunnes kaikki hiilet ovat hiipuneet.

Sitten perheen jäsenet joko erikseen tai yhdessä menevät saunaan, pyyheliina ja puhtaat vaatteet käsivarrellaan. Kylpyyn kuuluu kylmän veden heittäminen tulisijan yläpuolella olevalle kiukaalle (joka näyttää uunilta), kunnes syntyy riittävästi höyryä. He sitten nousevat lauteille ja korkeammalle lauteelle nouseva saa suurimman ja puhdistavimman kuumuuden.

Saippuaa käytetään myös ja kun hyvä määrä saippuavaahtoa on kertynyt he hinkkaavat itseään, kunnes ei merkkiäkään liasta ole jälellä. Sitten he heittävät ämpärillisen lämmintä vettä toistensa päälle ja sen jälkeen ämpärillisen kylmää vettä.

Kylpy kuumentamalla höyryssä itseään

Heillä on lukemattomia nippuja oksia (Tarkottaa kai vihtoja. — Suomentaja), joita yksi toisensa jälkeen käyttää elvyttääkseen verenkiertoa ennen pukuhuoneeseen astumistaan, sitten kuivatakseen itsensä täydellisesti pyyhinliinalla. Minulle selittivät hyvät asiantuntijat, että suomalainen kylpy tuottaa suloisen hyvinvoinnin tunteen ja että se on paras ajateltavissa oleva väsähtäneitten lihasten virkistäjä ja ruumiin kipujen ja tuskien poistaja. Minä en hemmotellut sillä itseäni, kuitenkin haluaisin kokeilla sitä. Tunnustan nyt, ettei minulla ollut rohkeutta siihen.

Heillä on suuri yhteinen haali, jossa he pitävät kommunistisia kokouksia ja näyttelevät suomenkielellä. Yksi tämän haalin ominaisuuksista on tilava ruokailuhuone, jonka keskellä sijaitsee suuri hevosenkengän muotoinen pöytä, johtaen viereisessä huoneessa sijaitsevaan keittiöön, jossa kaiken ruuan valmistaminen tapahtuu. Kahvia tarjoillaan keekin kanssa näytösten väliaikoina 15 sentillä henkeä kohti.

Haalin yhteydessä on suuri kirjasto, joka on hyvin varustettu suomen- ja englanninkielisillä kirjoilla, edustaen melkein kaikkia eri aloja, ja monta hyvin tunnettua teosta on siinä olemassa. Kirjastoa pidetään ajanmukaisena Sointulan osuuskaupan lahjotuksilla. Haali ja kirjasto on hyvin valaistu omassa laitoksessa synnytetyllä sähkövalolla.

Heillä ei ole olemassa kuvateatteria, ja minä uskon, että he tuskin nauttisivat minkään muunlaisista liikkuvista kuvista kuin heidän omain suomalaisten näytelmäinsä tapaisista.

He nauttivat rajattomasti jokaisesta näytelmästään ja kestipä näytäntö kuinka kauan tahansa, ei heidän innostuksensa laimene.

Kaikissa heidän näytelmissään on "opetus", ilmotti minulle Mr. Arthur Snikkar, joka on aktiivisesti kiintynyt "kaikkiin toimintoihin" haalissa. "Me emme salli minkään roskan esittämistä näyttämöltä Sointulassa." Heidän näyttämötarpeensa on huolellisesti valmistettuja ja heidän pukunsa ja valepukunsa olisivat kunniaksi useille näyttämöille meidän suuremmissakin maaseutukaupungeissamme. He näyttävät rakastavan näyttelemistä, ja siitä huolimatta, vaikka en ymmärrä heidän kieltään, voin nähdä kuinka jotkut miellyttävästi luonnehtivat ei ainoastaan miljoneeria, vaan myös alaspainunutta hylkiötä.

Hämmästelemättömät tytöt ja naiset näyttämöllä näyttävät ihmeellisiltä, erikoisesti siksi, kun he ovat luonnostaan ujoja ja levollisia, ja kun heissä harvoin ilmenee mitään kielevyyttä tai turhamaisuutta. Sointulassa on kuudentoista vuotiaita tyttöjä, jotka näyttävät arvokkailta ja harkitsevilta 25 tai 30 vuoden ikäisiltä naisilta.

Toukokuun ensimäinen kunakin vuotena on todellinen juhlapäivä. Silloin haalia käytetään koko päivä kommunistisiin tarkotuksiin. He vetävät ylös punaisen lipun suurin innostuksin ja huvittelevat tavattomasti. Heillä on myös päivän kuluessa urheilua ja illalla heillä on vuoden juhlanäytäntö, jonka esittäminen kestää joskus neljä, tai viisi tuntia, ennen kuin se loppuu. He "lopettavat päivän" noin kello neljän aikana aamulla, jolloin tanssi seppelöi heidän ponnistuksensa. He ovat enimmän hartaita ja vilpittömiä kaikissa asioissa, jotka liittyvät "kommunismiin" ja sen pulmiin, ja on sanottava, etteivät he pakota koskaan aatteitaan toisille, enempää kuin he tuntevat pahansuopaisuutta niitä kohtaan, jotka eivät ole myötätuntoisia heille.

Eronneet asutukset

Sointulassa on suuri osuuskauppa; osakkeita omistavat saarelaiset. Hinnat ovat hyvin kohtuulliset — enemmän kuin usealla paikkakunnalla kauempana etelässä.

Malcolm-saarella on kaksi muuta asutusta — yksi on Kaleva, kolmen mailin päässä Sointulasta, ja toinen Mitchell Bay, kaksitoista mailia kaukana Sointulasta. Molemmat asutukset ovat hyvin pieniä ja ne ovat kokonaisuudessaan riippuvia Sointulasta, yhteiskunnallisesti ja muutenkin. Koko saaren asukasluku on rviolta 300 henkeä.

Juopottelu on sangen vähäistä suomalaisten keskuudessa Malcolm-saarella. Naisista ei yksikään juopottele, ja ne muutamat miehet, jotka ryypiskelevät, eivät käyttäydy sopimattomasti, tai yleistä harmia synnyttävästi minään aikana. Niin pitkälle kuin rikokset ovat kysymyksessä, ovat ne tuntemattomia.

Mr. Mäkelä on päätekijä yhdyskunnassa Sointulassa. Hän on opiskellut Helsingin yliopistossa ja hän nykyään on suomalaisten sanomalehtien avustaja. Kaikki asukkaiden keskuudessa tapahtuvat epäsäännöllisyydet ratkaistaan niinkuin hän katsoo soveliaaksi ja hänen päätöksensä saarella pidetään pätevänä.

Siellä on veneveistämö, omistajana ja hoitajana on Mr. John Anderson, jossa pussinuotta-aluksia, kalakeittimöaluksia ja venheitä tehdään suuressa määrässä. Useita suomalaisia miehiä on siinä työssä vuodet ympäriinsä.

Nuoruudessaan oli Mr. Anderson merimiehenä. Suomalaisilla on luonnollinen taipumus veneiden rakentamiseen. Mr. Hilton omistaa räätälinliikkeen ja käyttää apunaan kolmea miestä. Hän ensin neuloi pukuja Pietarissa (Leningradissa) ja sen jälkeen New Yorkissa.

Terve ja harras kahdeksankymmenenseitsemän-vuotias

Mr. Emil Hukkala, ennen Canadaan tuloaan painoi jotakin aikakausjulkaisua Helsingissä, teki työtä joitakin vuosia suomalaiselle siirtokunnalle, painaen heidän lehteään Sointulassa. Hänen vanha äitinsä, 87 vuoden ikäinen, on terve ja harras, karstaa ja kehrää villoja (Mr. Hukkalalla on useita lampaita farmillaan) ja sitten kutoo. Hän ei voi puhua sanaakaan englanninkieltä, ja hän on myötätunnolla kiintynyt luterilaiseen kirkkoon, lukien suomalaista raamattua päivittäin ilman silmälaseja.

Kaikki miehet nykyään (Tämä kirjotus on julkaistu muutama viikko takaperin alussa mainitussa englanninkielisessä lehdessä. — Suom.) lukuunottamatta Mr. Mäkelää, Mr. Hiltonia ja Mr. Andersonia, ansaitsevat elatuksensa kalastamalla kesän ajan kalakeittimöihin. Kaksi heistä ovat työnjohtajia — yksi Beaues'in keittimössä (Mr. Arthur Snikkar) ja toinen Alert Bayssä (Mr. Alex Anderson). Talven aikana he työskentelevät eri tukkikämpillä, muutamain työskennellessä Beaues Covessa ja Alert Bayssä nikkareina. Suurempi osa kuitenkin jää saarella parantamaan kotejaan, korjaamaan veneitään ja muokkaamaan maataan. He tavallisesti pyhittävät viikon lopun kommunistisiin pyrkimyksiin, maailmantilanteen pulmiin yleensä ja erikoisesti heidän omaan maailmaansa.

Malcolm-saarella ei ole lääkäriä, vaan meikoisen hyvänä vastikkeena on Mrs. Malm vanhempi, joka on kunnollinen sairaanhoitajatar. Tuskin on asutuksella taloa, johon hän ei olisi tarvittaessa tuonut lohtua ja apua.

Minä olin Sointulassa enemmän kuin mistään muusta huvitettu kolmen eloisan merimiehen kertomuksista. He olivat purjehtineet seitsemällä merellä ja olivat kolunneet monessa eri satamassa pallollamme.

Suomalainen siirtokunta perustettiin kaksikymmentäseitsemän vuotta takaperin ja rakennettiin suuri yhdyskunnan talo, jossa perheet asuivat. Ruoka valmistettiin erillään olevassa talossa. Naiset järjestyksessä ottivat huolekseen ruuan valmistamisen vuorollaan. Miehillä oli määrätty työnsä suoritettavana, tehtävä, mihin kukin parhaiten soveltui.

Muutaman vuoden aikana monet läksivät saarelta, ollen uskonnollisissa asioissa jyrkästi eri mieltä (?!). Useat heistä asettuivat asumaan Gibsons Landingiin ja muutamat muuttivat Yhdysvaltoihin. Yhdyskunnan ilmeinen hajaantuminen oli merkkinä toisenlaisen ajan alkamisesta, joka vähitellen hajotti jälelle jääneen joukon, siirtäen heidät ympäri asutuksen viettämään itsenäistä elämää, jota he nyt elävät.

Erossa toisista canadalaisista

Minä olen kirjottanut erikoisesti tästä ulkomaalaisesta ihmisjoukosta juuri siten kuin olen heidät nähnyt. Heidät tunnetaan epämääräisesti ja he ovat eristettyjä niin pitkälle kuin canadalaiset ovat kysymyksessä, aivan kuin he todella olisivat Suomessa. Minä en usko, että he kohtelevat minua paremmin kuin ketä tahansa englanninkieltä puhuvaa tultaisiin kohtelemaan. Minä varmasti tunnen heidän olevan luonnostaan riittävän ystävällisiä, sen jälkeen kun joku on tunkeutunut heidän keskuuteensa, särkien heitä erillään pitävän kuoren olemalla heidän kanssaan usein toistuvassa kosketuksessa. Kuten kaikkialla, miehet ja naiset huolehtivat omista asioistaan Sointulassa, ja osottavat hyvää aistia koettamatta tyrkyttää toisille asioita, jotka eivät heitä koske. Heidän kommunistiset katsomuksensa — jotka ovat äärimmäisyyksiin meneviä ja ottavat suurimman osan heidän virkistysajastaan — tosiasiassa on heillä kuin uskontona. Tämä muuttuu vähemmän katkeraksi, kun me tulemme kosketukseen heidän kanssaan yksilöinä. He puolestaan eivät ole kosketuksissa ulkomaailman kanssa ja he hyvästi tuntevat olevansa väärinymmärrettyjä ja väärinarvosteltuja. He haluavat olla edistyksellisiä ja siihen katsoen he ovat onnistuneet, mutta tämä heidän eristäytymisensä näyttää pysyvältä.

Sointula on tänäpäivänä yksi kauniimmista asutuksista British Columbian rannikolla.

Lopuksi kirjottaja huomauttaa, mitä suomenkielinen sana Sointula merkitsee englanninkielellä.

Toverista.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

PIDÄMME VARASTOSSA

Kanojen mäskiä, kananruokaa, halottua maissia, täyttä maissia; syöttö cornmiiliä, oisterin kuoria, bräniä, sortsia, särettyjä ja täyttä "Western" kauraa, Boles No 10 kauroja, siemenkauroja, heiniä, olkia, suolaa, 2 tähden jauhoja, leivosjauhoja, Whole Wheat jauhoja, Grahami jauhoja, ..ytä cornmiiliä ja

Purity Jauhoja

Tom Edward

66 Elm St., E., Sudbury

Sulettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

Rooman hävitys 1527

Rooman maailmankaupungin ovat vieraat sotajoukot kahdesti tuhonneet perinpohjin: länsigootit Alarikin johdolla vuonna 410 ja saksalais-espanjalaiset keisarin Karl V:nnen sotilaat 1527. Viimeksimainittu hävitys, jonka historiallisena nimenä on Sacco di Roma (Rooman hävitys) ja josta näihin aikoihin on kulunut 400 vuotta, johtui Karlen ja Rooman silloisen paavin Clemens VII:nnen välisestä yhteentörmäyksestä. Maallisen vallan taholta oli tarkoituksena paavin kurittaminen, ja tämä kuritus muodostui, kiitos välikappaleen — villien maahuovien —, varsin hirvittäväksi.

Toukokuun 5 p:nä 1527 oli Rooman porttien edustalla 20,000 miestä käsittävä keisarillinen armeija, jonka päällikkönä oli ranskalainen Bourbonin herttua, ja joka käsitti pääasiassa saksalaisia, mutta osin myös espanjalaisia ja italialaisia huoveja. Armeijan sotilaat eivät olleet saaneet palkkaansa ja heissä oli syntynyt "pyhän kaupungin" vallottamishimo korvatakseen vahinkonsa ryöstöjen avulla. Seuraavan päivän iltana oli Rooma heidän käsissään, lukuunottamatta San Angeloa, jonne paavi oli paennut.

Muuan huovipäällikkö kirjottaa mitä sitten seurasi:

"Toukokuun 6 p:nä olemme väkirynnäköllä vallottaneet Rooman, tappaneet noin 6,000 miestä, ryöstäneet koko kaupungin, ottaneet haltuumme kaiken mitä olemme löytäneet kirkoista ja maanpäältä, ja polttaneet suuren osan kaupunkia."

Rooman ryöstäminen jatkui kahdeksan päivää, kaupungin, johon oli joka maailman kolkasta kasattu niin suunnattomia rikkauksia. Miehiä iskettiin kuoliaaksi, naisia raiskattiin, korkeiden kirkonmiesten keskuudessa pantiin toimeen verinäytelmiä. Huovit kohtelivat erittäin kovakouraisesti hienolistoa.

"Vertavaluvina ja kiedottuina riepuihin horjuivat nämä pitkin katuja taikka viruivat piinapenkillä taikka palvelivat raakaa sotaväkeä keittäjinä, tallirenkeinä ja vedenkantajina omissa ryöstetyissä palatseissaan."

Erään espanjalaisen silminnäkijän mukaan näytti "pyhässä kaupungissa" kuukauden kuluttua ryöstöistä seuraavalta:

"Roomassa, kristinuskon pääkaupungissa, ei soi yksikään kello, ei aukene yksikään kirkko, ei pidetä ainoatakaan saarnaa; ei ole olemassa enempää sunnuntai- kuin juhlapäiviäkään. Kauppiaiden rikkaat myymälät ovat hevostalleina; ihanimmat palatsit ovat autioina, monet talot poltetut, muiden talojen ovet ja ikkunat särjetyt ja viety pois, kadut muuttuneet lantaläjiksi; ihmiset ja eläimet saavat samanlaisen hautauksen. Toreilla on tiheään pöytiä, joissa pelataan noppaa suurista tukaattikasoista. Ilma on täynnä herjaa. En tiedä mihin muuhun voisin verrata tätä kuin Jerusalemin hävitykseen. Havaitsen tässä jumalan oikeamielisyyden, hänen, joka ei unohda mitään, jos kohta hän saapuu myöhään. Roomassa harjotettiin julkisesti kaikkia syntejä, käytiin kauppaa pyhistä asioista, palveltiin epäjumalia, oltiin tekopyhiä ja petollisia. Niin että voitte hyvin uskoa, ettei tämä ole tapahtunut sattumasta vaan jumalan tuomion kautta."

Täten lohduttautuivat ne kristityt, jotka olivat paavin vastustajia ja kannattivat keisaria. Heistä oli jumala säätänyt kaikki nuo siivottomuudet. Samalla tavalla lohdutti kirkko kaikkialla lampaitaan maailmansodan aikaan; sekin oli jumalan säätämä rangaistus. Kaikki tihutyöt, jotka ovat lähtöisin omistavista, ovat jumalan säätämiä.

Vain alaluokkien vallankumoukset eivät ole kaikkivaltiaan jumalan neuvonpidon tuotetta; ne ovat isästä perkeleestä. Senvuoksi kai niitä vastaan nostatetaankin ei ainoastaan Saksan vaan kaikkien maiden omistuksen palkkahuovit.

Ostakaa parhaimmat

Ruotsalaiset viikatteet

BANKO LAATUA

Ovat taattuja leikkausterän kestävyydestä terävänä. Ovat täydellisesti taattuja tehtaan tekevijoilta.

SWEDISH SCYTHES

No. 5 — HEDEMORA MALLI

Leveä leikkuuterä ja tukeva selkä. Katkaisee alempaa kun tavalliset viikatteet.

SWEDISH SCYTHES

No. 11 — DUTCHMAN MALLI

Ruohon ja rikkaruohon katkaisua varten. Varustettu tukevalla selällä joka kestää raskasta työtä.

"BANKO" viikatteet ovat tehdyt kolmesta eri teräksestä, kaksi pehmeää ja keskellä kova, jonka voi teroittaa kun partaveitsen.

"BANKO" viikatteet ovat parhaat Ruotsin viikatteet. Markkinoilla on jäljennöksiä, joten olkaa ostaessanne huolellisia saadaksenne kuuluisia Banko viikatteita.

Ostakaa kauppiaaltanne taikka kirjoittakaa asiamiehelle Canadaa varten.

SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Käydessänne Englehartissa tulkaa
C. H. Powell and Sons kauppaan
Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.
Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.
PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Jack Seppälän Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,
KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
Suositellaan
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

Ruokaa ja Kahvia
CANADIAN CAFE
210 Minto St., Sudbury, Ont.
Lähellä C. P. R. asemaa
Tilaa yövieraille. — Phone 2269
Box 1862 JOHN LEHTELÄ

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

Soo, Ont., Ilmoituksia

HUOMATKAA!
Olen muuttanut leipuriliikkeeni uuteen ajanmukaisempaan paikkaan 201 John St. Toivon edelleenkin suomalaisten kannatusta.
A. ANGILA
Finnish Bakery. —— Sault Ste. Marie, Ont. —— Phone 1572-J.

Finnish Co-Op. Merchants Limited
SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA
välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.
369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

Orthophonic Victrola fonografeja
ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa.
BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

Kylpekää
Kylpy on puhdistavaa ja puhtaus on terveyttä. Jussi Kuisman sauna on auki joka arkipäivä kello 12:sta päivällä kello 12:sta yöllä.
305 Albert St., W.
eli
Cor. Albert & Huron St., Soo, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot,
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Urish McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

Leipää
ja leivoksia tarjoamme suomissa ja rähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
369 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola

Finnish Bottling Works
V. Lähde, omistaja
Valmistaa virvokejuomat lähdevedestä, marja ja hedelmä mehuista. Siis käyttäkää niitä.
— Puhelin 1123 W. —
324 Bloor St.,
SAULT STE. MARIE, ONTARIO.

Hieroja
K. A. Leino, Raiven talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Suomi Cafe
232 Albert St., W., Soo, Ont.
RUOKAA JA KAHVIA
saatavana
Otto Häkkinen,
omistaja.
(K)

Neuvostoliitosta

Taloutta on rakennettava, mutta kivääriäkään ei ole unohdettava

Tov. Tomskin puheesta yhteys työläisten edustajakokouksessa

Tämän hetken tärkein kysymys ei vain meille, vaan koko maailmallekin on kysymys neuvostovaltalaisenglantilaisista suhteista. Neuvostojen maan tasavallan ja koko maailman työväenluokan eteen on tällä hetkellä selvempänä kuin juuri koskaan ennen asetettu kysymys uudesta sodasta.

Tänään me emme vielä ole avoimessa sotatilassa Englannin kanssa. Englannin vanhoillinen hallitus katkaisee diplomaattiset ja kaupalliset suhteensa ja ilmottaa pettävällä ilmeellä: te matkustatte pois luotamme, diplomaattiset suhteet me katkaisemme kanssanne, mutta kauppaa kyllä voimme käydä. Tämä tietenkin on vääristetty ilmotus, sillä koko vanhoillisen hallituksen taktiikka muodostaa yhtenäisen ketjun, joka vetää yhteen ja samaan — avoimeen aseelliseen esiintymiseen neuvostovaltaa vastaan.

Tuleeko tämä aseellinen hyökkäys lähiaikoina, kuukauden tahi vuoden kuluttua — se ei muuta asiaa. Vihollinen on näyttänyt meille hampaansa. Ilmotus halusta käydä kauppaa kanssamme on vain manööveri, jonka avulla vanhoillinen hallitus tahtoo tyynnyttää kiihtynyttä yleistä mielipidettä.

Englannin vanhoillinen hallitus, joka tuli valtaan väärennyksen avulla, asettaa maailman ja neuvostomaan sodan vaaran eteen. Ne alottaisivat jo hetikin sodan, mutta se ei riipu yksin niistä, vaan se riippuu koko työväenluokasta.

Meille, neuvostovallan työläisille ja talonpojille, tuo vanhoillisten esiintyminen muistuttaa, että talouttamme on entistä tarmokkaammin rakennettava, mutta että me emme saa unohtaa kivääriäkään. Me emme tiedä, kuinka meidän vielä onnistuu rauhassa suorittaa rakennustyötämme. Tämän takia se kaikki aika, mikä meillä vielä on jälellä, on käytettävä kaikin puolin mitä parhaiten rakennustyömme hyväksi.

Maatalouskoneita luoteiselle alueelle

Luoteisella alueella on tänä vuonna maatalouskoneiden ja -välineiden hankinta talonpoikaistoa varten menestynyt tyydyttävästi. Kysyntä onkin maatalouskoneisiin nähden ollut perin suuri, melkein kaksinkertainen edelliseen vuoteen verraten.

Talousvuoden ensimäisellä puoliskolla, huhtikuuhun mennessä tällä alueella myytiin melkein 3 miljoonan ruplan arvosta maatalouskoneita, siemeniä, lannoitusaineita ja erilaisia maataloudessa tarvittavia työvälineitä. Tästä määrästä Leningradin läänin myytiin maatalouskoneita ja siemeniä 351,000 ruplan arvosta, Pskovin läänin 717,000 ruplan arvosta, Novgorodin läänin 671,000 ruplan arvosta j.n.e. Kaikista enimmän on myyty auroja (75,000 kappaletta), karheja (5,055 kpl.) j.n.e. Samalla ajalla on koko alueella myyty talonpojille 700 tonnia apulantoja ja 53 traktoria.

Talonpoikaiston maatalouskoneitten varustamista suoritettiin parhaiten viime maaliskuun ajalla, jolloin maatalouskoneita myytiin yli miljoonan ruplan arvosta. Se ennen kaikkea osottaa maatalousvarojen hintojen suurelta osalta laskeneen sekä todistaa kevättyöajan maataloudessa lähestyvän.

Suunnitelmat kuluvan talousvuoden kolmannen neljänneksen ajaksi maatalouskoneiden, lannoitusaineiden ja siemenien hankkimista varten luoteisella alueella ovat huomattavasti laajenneet.

Huhtikuun ajalla on maatalouskoneita alueelle hankittu 1,600,000 ruplan arvosta, siemeniä 703,000 ruplan arvosta ja työvälineitä 490,000 ruplan arvosta. Kuluvan toukokuun ajalla tähän tarkoitukseen suunnitellaan kulutettavaksi 1,534,000 ruplaa ja kesäkuussa 728,000 ruplaa j.n.e.

Pian alkavan kevätkylvökamppailun aikana tullaan maanmuokkaus- ja kylvökonekysyntä täydelleen tyydyttämään. Keskuksen vahvistama luottosuunnitelma maatalouskoneiden ja tarvikkeiden hankkimista varten tekee maatalouspankeille mahdolliseksi myöntää eri paikkakunnille luottoa tähän tarkoitukseen.

Kaikkia maaosastoja kehotetaan laajentamaan luottoa väestölle korkeimpaan sallittuun määrään saakka. Hallituksen määräämät maatalouskoneiden ja välineiden hinnat turvaavat talonpoikaistolle mahdollisuuden maanmuokkaus- ja kylvökoneiden hankkimiseen melkein sodanedellisen hintatason vallitessa.

Vielä voidaan mainita, että alueella on tänä vuonna valmistauduttu kevätkylvökamppailuun huomattavasti paremmin kuin muina vuosina.

TURKISTEN HANKINTA KARJALASSA

Viime vuoden lokakuun alusta tämän vuoden toukok. 1 p:ään mennessä oli Karjalassa hankittu turkiksia seuraavat määrät: "Karonegsojus" 33,043 kappaletta eli 34,000 ruplan arvosta, "Gostorg" 56,985 kpl. eli 62,000 ruplan arvosta, ja turkisten hankintayhtymä "Syirja" 12,463 kpl. eli 15,000 ruplan arvosta. Muut liikkeet ovat hankkineet noin 2,000 ruplan ja yksityiset henkilöt noin 10,000 ruplan arvosta eli siis yhteensä on hankittu 102,491 eri turkisnahkaa, joihin on käytetty rahaa 123,000 ruplaa.

Kuluneena hankintakautena on ollut turkiseläimiä ja varsinkin oravia vähän. Poikkeuksen on tehnyt vain Paadenen ja Uhtuan kihlakuntain rajaseudut, missä oravia on ollut keskimäärää enemmän. Myöskin kettuja ja näätiä on ollut vähänpuoleisesti, kun taas jäniksiä on saatu tavallista enemmän ja lumikkoja normaalisesti.

NAHKA- JA JALKINETEOLLISUUDEN KESKITTÄMINEN

Neuvostoliiton nahkasyndikaatin hallinto on katsonut tarkoitustaan vastaavaksi keskittää nahkatuotannon, jakaa nahkateollisuusalueet piireihin ja suurentaa nahkatrusteja yhdistämällä niitä. Teollisuuden kehittämisen tulee keskittyä suurimpien täysin terveellä tuotannollisella pohjalla toimivien trustien ympärille. Kaikki heikommat ja vanhentuneet tuotantolaitokset on likvidoitava.

Sen johdosta, että pienet valtion laitokset laskevat liikkeelle huonolaatuisia jalkineita, on nahkasyndikaatin hallinto päättänyt keskittää myöskin jalkineteollisuuden ryhmittämisen muutamien suurempien jalkinekeskusten ympärille, joihin tullaan rakentamaan voimakkaita mekaanisia tehtaita. Jalkineteollisuuden mekanisoiminen on keskitettävä Leningradiin, Moskovaan, Harkoviin ja Rostoviin.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

CANADASTA SUOMEEN ja SUOMESTA CANADAAN
OSLON TAI KÖPENHAMINAN KAUTTA
Skandinavian Amerikan Linjalla
PURJEHDUKSET:

Köpenhaminasta:		New Yorkista:
Kesäk. 10 p.	FREDERIK VIII	Kesäk. 21 p.
Heinäk. 3 j.	UNITED STATES	Kesäk. 30 p.
Heinäk. 14 p.	HELLIG OLAV	Heinäk. 23 p.
Heinäk. 22 p.	FREDERIK VIII	Elok. 2 p.
Elok. 5 p.	UNITED STATES	Elok. 11 p.
	OSCAR II	Elok. 25 p.

Piletit perille Turkuun, Hankoon, Helsinkiin ja Maarianhaminaan kolmannessa luokassa $108.50, lisäksi vero $5.00.
Säästätte $45.50 ostamalla edestakaisen piletin, voimassa 12 kuukautta.
Ainoa linja, jolla voi matkustaa Suomeen ilman rasittavaa junamatkaa. Tarvitsee vaan Köpenhaminassa muuttaa laivasta toiseen laivaan.
Lähettäkää kauttamme piletti matkustajille Suomesta Canadaan. Me takaamme nopean matkan.
Laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.
Kääntykää joko kirjeellä taikka suusanallisesti meidän puoleemme.
SCANDINAVIAN AMERICAN LINJA
461 Main St., Winnipeg, Man. — 1321—4th Ave., Seattle, Wash.
51 Upper Water St., Halifax, N. S.
1410 Stanley St., Montreal Que.
ERICK J. KORTE, 183 Lorne St., Port Arthur, Ont.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
Värjäys- ja puhdistusliike.
THE BRILLIANT
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Matti Aleenin SAUNA
Pidetään avoinna joka lauantai kello 1 päivällä, kello 12 yöllä sekä kello 3—7 sunnuntai aamuna.
MATTI ALEEN,

NORTHLAND MOTOR SALES
Automobiili kauppiaat
18 Pine St. South
TIMMINS, ONTARIO
Nash ja Dodge kaaroja
Edustaja
Alex Koskela
75 Rea St. — Puhelin 696 W.
Käykää tapaamassa Alexia ennen kuin ostatte. (K)

TILATKAA VAPAUS!

Dr. J. S. Miller
HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti
tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.
Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 539 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT.

AUTONAJURI
MATTI KOLARI
on tavattavissa Walter Luoman ständiltä. Phone 121.
(Suljettu auto)
Kotiin puhelin 598. (P)

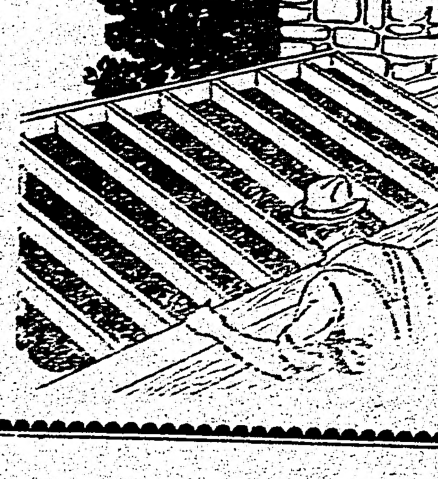
Rakennus puitteet
talossa ovat hyvin tärkeät. Antakaa meidän täyttää teidän rakennustarpeet: päällys laudat, katto hirret, lattia laudat j.n.e. Me spesialiseeraamme semmoisissa puutarpeissa, joita kannattaa ostaa ja me takaamme että ovat määrittelemisemme arvoisia. Puhukaa Mr. Ed. Harjun kanssa jos haluatte uusia katto päreitä.
The Milton Francis Lumber Co.
Puhelimet 1901—999 (P)

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI
Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria ..... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

UUSIA SUOMALAISIA LEVYJÄ SAAPUNUT 75c.
W. Larsen Acc.
3031 Helmi — Scottische
Viimeinen Valssi
Hannes Saaren laulamia:
Meripojan Heilat ja Chrystantemun
No. 3036—F.
Kalle Kauppi, baritoni
3032 F Maailman Matti
Rivakka Polkka
Aino Saari, soprano
3039 F Sorakumpujen vainajille
Tehtaassa
3044 F Mustalais Ruhtinatar No. 3
Ingapieni
3041 F Marjalunnin Jussi
Härmän Pojat
3042 F Aikoja entisiä
Heilini soitteli
3043 F Kevät Suomen metsässä
Käki, Valssi
Hiski Salomaa (Comic laulu)
3045 F Askon Kolmerivinen
Tiskarin Polkka
Postirahan tulee seurata tilausta.
Ampliphonic Gramofooneja $95.00—$115.00
Uusia "Brunswick" Gramofooneja $155—$235
BARKERS MUSIC STORE
Phone 1694,88 Durham St., Sudbury

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

EASTON'S
Hautaantoimitusliike
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset.
S. L. LEES, hoitaja
Päivä ja yö telefooni 5
EASTON'S
PARHAIN PALVELUS

J. N. DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Eagle Cafe
Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.
116 ELM ST., SUDBURY, ONT.
— Phone 711 —
Leonard Erickson

Port Arthurin ja Fort Williamin Osuusliike
Ostamalla tavaranne osuusliikkeestä, tuette, kehitätte ja voimistutatte omaa liikettänne. Kaikki tavara on taatusti ensiluokkaista ja myydään yhtä edullisella hinnalla, kuin yksityisetkin. Mutta se mitä yksityinen ei voi tehdä on, että voitot jää kuluttajille itselleen.
Myöskin huomautamme, että mitään epäsäännöllisyyksiä linjatilauksiin nähden ei tule enää olemaan, vaan ne kaikki täytetään huolella, nopeaan ja täsmällisesti. Tilaukset tehtäyä osotteella
The International Co.-Op. Trading Co., Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, — Puhelin 305 N.
513 Simpson St. Fort William — Puh. 1326 S.
LEIPOMO 605 Simpson St., Fort William,
PUHELIN 3788 S.

Port Arthurin Osuusruokala
(THE VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED)
316 Bay St., Port Arthur, Ont.
Ateria 25 senttiä
KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE (K)

KAIKKI SEN JO TIETÄVÄT
että parhaimmat ja monipuilisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
INTERNATIONAL BOTTLING WORKS
157 Machar Ave. — Phone 2003 North. — Port Arthur, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
—— valmistaa ——
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Blvd.

Mitä on jokapäiväinen leipä?
Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.
Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1338S.
HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

SULJETTU AUTO SAATAVANA
King Edward Hotel,
Phone 60. Kotia 1176
Victor Kari,
Sudbury, Ontario.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Howard 4788.

PARTURINA
teen kaikkea parturinalaan kuuluvaa työtä, myöskin naisten hiuksia leikataan, Mars hotellin vieressä,
T. Ermischoff,
Rouyn, Que.

A. FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
SALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

KALLE POUKAMAN
SAUNASSA
kylvetään perjant. ja lauantaisin
SUDBURY, ONT.
Puhelin 457. —— P. O. Box 1122

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kiitosilmotukset $1.00 kerta.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Historiallinen katsaus Kiinan työväenliikkeeseen

Tov. Earl Browder, joka kansainväliseen työväen edustajistoon kuuluvana toimii Kiinassa auttaakseen länsimaiden ja Kiinan työväen yhtenäisyyden rakentamista, kirjottaa Kiinan työväenliiton puheenjohtajan ja sihteerin selostuksien mukaan maan työväenliikkeen kehityksestä pääasiassa seuraavaa:

Kiinan unionistinen liike johtaa alkunsa 1919:sta. Se kohosi silloisen japanilaisvastaisen liikkeen yhteydessä, joka vastusti n.s. «21 ehtoa». Mukana oli enimmäkseen koulunuorisoa, mutta siihen kiintyivät työläiset, ennen kaikkea rautatietyöläiset maan keskiosassa. Liike sai tämän johdosta unionistisen liikkeen luonteen ja entiset alkeellisemmat työväenjärjestöt kehittyivät unioiksi. Samoihin aikoihin puhkesi Shanghaissa 20,000 työläistä käsittävä kutomatyöläisten ja satamatyöläisten lakko. Nämä työläiset olivat suurimmaksi osaksi japanilaisten palkkalaisia. Samoihin aikoihin puhkesi Hongkongissa suuri metallityöläisten lakko. Nämä taistelut olivat menestyksellisiä ja ne vaikuttivat kaikkialla työväkeen ja työväenliikkeeseen innostavasti. Näinä aikoina kasvoi paikallisjärjestöjen lukumäärä erityisesti Kwantungin maakunnassa, Kantonissa nousten unioiden lukumäärä 20:sta 100:aan v. 1919 kuluessa. Tätä vuotta on siis pidettävä Kiinan työväenliikkeen syntymävuonna.

Laajemmat vaikutteet

Näiden paikallisten syiden ohella tuli muita laajempia vaikuttimia auttamaan työväenliikkeen kehitystä. Sellaisiksi tulivat ennen kaikkea:

Ensiksi, Venäjän vallankumous, jota useiden viikkolehtien kautta oli järjestelmällisesti selitetty kiinalaiselle työväestölle.

Toiseksi, kohoava kansalliskumouksellinen liike, joka juuri tällöin alkoi vetää työväenjoukkoja riveihinsä. Kuomintang-puolueen toimesta järjestettiin tällöin merimiesten unio. Olemassa oli myös Yhteiskunnallinen tasavallan puolue ja monia anarkistisia ryhmiä. Poliittinen liike oli erittäin vahva Kantonissa.

Kolmanneksi, työläisten järjestymistä auttoi monien entisten kapinaliikkeiden kokemukset, joiden häviöt osottivat joukkoihin perustuvan lujan järjestön tarvetta.

Neljänneksi, liikkeen edistymistä auttoi Kiinan kommunistipuolueen perustaminen, joka liikkeelle antoi yhtenäisen keskusjohdon. Tätä tarkotusta varten muodostettiin «Kiinan työväenliikkeen sihteeristö», jolla on osastonsa Kantonissa, Shanghaissa ja Hankoussa. Työväenliike, joka alkoi 1919, sai toisen valtavan kansallisen sysäyksen 1922, jolloin ensimäinen Koko Kiinan työväen kongressi pidettiin. Liike laajentui kaikin puolin huomattavasti.

Vuoden 1922 taistelut

Mainitun vuoden valtavat taistelut kiinnostivat raatajien huomiota järjestymisliikkeeseen. Ensimäinen näistä oli Hongkongin merimiesten lakko, joka alkoi tammik. 12 p. ja joka kesti 56 päivää. Ennen kuin työläisten vaatimuksiin suostuttiin, täytyi kaikkien Hongkongin työläisten liityä siihen, joka muodosti taistelusta yleislakon, käsittäen myöskin rautatietyöläiset. Voittoisa taistelu oli omiaan innostamaan työläisiä koko maassa.

Järjestymisliike jatkui erikoisesti rautateillä ja pian oli esim. Peking—Hankou linjalla 16 osastoa, käsittäen 18,000 jäsentä. Menestyksellistä lakkoa tällä rautatiellä seurasi heti useita lakkoja useilla Keski- ja Pohjois-Kiinan rautateillä, joiden johdosta tuli 50,000 rautatietyöläistä liitetyksi unioon.

Samana vuonna järjestettiin Hupeh-maakunnan yleinen unioiden keskusliitto, joka heti käsitti 23 ammattiuniota ja 35,000 jäsentä. Hunan maakuntaan järjestettiin keskusliitto heti 13,000 kaivostyöläistä käsittävän pitkän lakon jälkeen, tullen siihen heti 25 paikallisuniota ja 40,000 jäsentä.

Shanghaissa työläiset toimivat erittäin aktiivisina. Siellä taistelivat lakoissa merimiehet, silkkityöläiset, postimiehet j.n.e. Siellä kuitenkin hävittiin kaikki muut paitsi merimiesten lakko, jonka johdosta liike sai vakavan iskun, jääden siihen vain 20,000 jäsentä 1922 lopussa.

V. 1922 vappuna pidettiin sitte ensimäinen koko maan työväen kongressi, jonka Kiinan työväenliikkeen sihteeristö oli koolle kutsunut. Edustettuna tässä kokouksessa oli 230,000 paikallisjärjestöihin kuuluvaa työläistä. Tärkein kokouksen päätös oli se, että järjestömuodon perustaksi laskettiin industrialistinen uniomuoto.

Terrori työläisiä vastaan

Ensimäinen kongressi päätti seuraavan kongressin pitää 1923 vappuna Hankoussa. Mutta tätä edellisellä helmikuulla tapahtui Hankoun rautatieunionistien joukkomurha ja Wu Pei-fun valkoisen terrorin sankarit levittivät liikkeen koko maan laajuiseksi. Työläisten joukkomurhat oli brittiläisten imperialistien taholta suunniteltu ja ne myös rahastivat Wu Pei-fun joukot. Muodostetun Peking—Hankou rautatieverkon union hajottivat mainitun kenraalin joukot, jota kuitenkin seurasi yleinen lakkoliike, Hankoun työläiset liittyen mukaan. Koko maan yleislakko näytti varmalta. Mutta juuri tällä hetkellä hyökkäsivät valkoisen terrorin voimat koko painollaan työväkeä vastaan. 43 työväenliikkeen johtajaa telotettiin, satoja vangittiin ja unioita hajotettiin kaikkialla. Vieläpä unioille sympaattiset koulutkin suletttiin, toimivat unionistit ajettiin pois tehtaista ja rautateiltä, jos heitä ei heti ammuttu eikä pidätetty. Tämän valkoisen terrorin ja murhalöylyn aikana hävitettiin miltei kokonaan siihen astiset järjestöt, lukuunottamatta Kantonia, jossa uniot yhä säilyivät koskemattomina.

Liikkeen kohoutuminen

Musta taantumus kesti 1924 syyskuuhun. Sen jälkeen liike alkoi jälleen kohoamisvaiheensa. Tammikuussa 1925 alkoi lakkojen sarja Shanghaissa, Tsintaossa sekä muissa kaupungeissa. Kaikki nämä lakot olivat menestyksellisiä ja niiden kautta voitettiin takaisin työpäivä ja palkkaoloissa useita niitä asemia, mitä mustan taantumuksen puolentoista vuoden valkoisen terrorin aikana oli menetetty.

Tällä taantumuksen valtakaudella sattuneet tapaukset tulivat nyt työväelle opetukseksi vastaisen varalta. Tänä aikana tapahtui myöskin huomattava muutos kuomintang-puolueen johdon kokoonpanossa, jotka nyt alkoivat käsittää sen suuren merkityksen, mikä työväellä Kiinan kansallisvallankumouksellisessa liikkeessä on. Joukot oppivat poliittista itsetietoisuutta ja näkivät suurien ja voimakkaiden uniojärjestöjen tarpeellisuuden. Raskaan taistelun aikana rakennettiin kansainvälisiä yhteyksiä ja Kiinan unionistit puhuivat probleemeistaan koko maailman työläisille ja Neuvostoliiton ja Japanin uniot lähettivät heille sympatiasanomia.

Toinen yleismaallinen työväen kongressi pidettiin vappuna 1925 Kantonissa työväenliikkeen kohoutumisen merkeissä. Yli 600,000 työläistä oli edustettuna. Tässä kokouksessa muodostettiin lopullisesti Koko Kiinan työväenliitto ja sille annettiin aatteelliset perusteet ja järjestölliset muodot. Taas hallitsevat yrittivät liikettä hukuttaa verivirtoihin, pannen toimeen joukkomurhia hetimiten kokouksen jälkeen. Shanghaissa, Shankee'ssa ja Kantonissa. Nämä tapahtuvat toukokuun lopulla ja kesäkuussa. Mutta ne muodostuivatkin nyt sytyttäviksi tulikipinöiksi ja koko maan työväki asettui taisteluun. Tätä vastaan muodostui mahtava lakkoliike erityisesti Kantonissa ja Hongkongissa, jossa viimemainitussa kaupunki joutui brittiläisiltä suletuksi yli vuoden ajaksi. Lakkoliikenne levisi lukemattomille paikkakunnille ja käsitti kokonaisia maakuntia. Yksin Shanghaissa liittyi näiden aikana unioihin yli 300,000 työläistä, saavuttaen siellä 15 pros. palkanylennyksen. Samoin tapahtui monilla muilla paikkakunnilla. Unioihin liittyi nyt ei ainoastaan teollisuuksien työläisiä, vaan myöskin ammattityöläisiä eri aloilta.

Viimeiset kehitysvaiheet

Kolmas yleinen Kiinan työläisten kokous pidettiin vappuna 1926 Kantonissa. Järjestössä oli silloin 1,200,000 jäsentä. Liikkeen kaikista peruskysymyksistä hyväksyttiin perusteelliset päätöslausunnot. Liike on sen jälkeen kohottanut koko työväenluokan aatteellista kuin myöskin käytännöllistä elintasoa. Ennemmin uniot eivät olleet ottaneet osaa politiikkaan; nyt sen sijaan ne ovat muodostuneet poliittisessakin taistelussa johtaviksi tekijöiksi. Käytännölliset ja lujat yhteydet kansainvälisen työväenliikkeen kanssa on muodostettu. Liike oli muodostunut todelliseksi ja pysyväiseksi voimaksi.

Imperialistien militarivoimat ja niiden agentit ovat senkin jälkeen yrittäneet hävittää sitä erityisesti Shanghaissa, Tientsissä, Tsintaossa ja Mukdenissa. Mutta näistä yrityksistä huolimatta liike on kasvanut ja laajentunut järjestelmällisesti. Suuret työläisjoukot on voitettu unioihin ja sen kautta kumousliikkeen puolustajiksi.

Kumousarmeian hyökkäys pohjoiseen järjestettiin suuren kansallisen lakkoliikkeen kautta, joka alkoi toukok. 30 p. Se muodosti pohjan sotilaallisille voitoille, joilla otettiin kontrolli Yangtse-laaksossa, Nankingissa ja Shanghaissa ja jonka tuloksena nyt hyökätään Pekingiä kohden. Kun voittoisa kumousarmeia esim. saapui Shanghaihin, olivat vallan haltuunsa ottaneet työläisten suojeluskunnat niitä tervehtien vastassa. Nämä hallitsivat kaupunkia työläisten unioista ja muista orgaaneista muodostuvan yhteisen keskusneuvoston voimilla.

Tämä on lyhyt ja pintapuolinen katsaus Kiinan työväenliikkeen kehitykseen. Se osottaa sen nopeaa edistymistä. Työläisten järjestöt esittävät vaatimuksikseen heidän taloudellista asemaansa parantavia uudistuksia ja laajentavat niitä aina hallinnollisen kontrollin teollisuuslaitoksiin ulottamiseen saakka. Työläisten yksi päävaatimus on nyttemmin toteutettu, sillä tov. Sou Cheu-tsen hoitaa hallituksen työministerin tehtäviä ja monet uniot ovat edustajiensa kautta myöskin osallistuneet rautateiden hallintoasioiden hoitoon. — T—o.

Juhlapäivän takia jää Vapaus ilmestymättä perjantaina ja lehden seuraava numero ilmestyy vasta ensi maanantaina.

HAMPAATTOMIA VASTALAUSEITA

Amerikan suomalaisten järjestyneiden työläisten taholta on laadittu lukuisia vastalauseita Suomen nykyiselle noskelaishallitukselle, samaten kuin sen edeltäjillekin, niiden räikeitten vainotoimien johdosta, mitä siinä maassa on harjotettu kaiken rehellisen työväenliikkeen nujertamiseksi. On vaadittu luokkakoston uhreiksi joutuneitten työläistaistelijoiden vapauttamista vankityrmistä; on tuomittu sikäläinen sananvapauden sorto sekä yhdistys- ja kokousvapauden — alkeellisimpain kansalaisvapauksien — riisto työväeltä; nyt viimeksi on paheksuttu noskehallituksen kieltoa päästämästä maahan ulkomailla ilmestyviä suomenkielisiä työväenlehtiä.

Mitä noista vastalauseista ja paheksumisista on ollut apua? Ja mitä hyötyä niistä voidaan odottaa olevan vastaisuudessa?

Tietysti ei mitään. Noskehallitus, ehkä vielä suuremmalla hautinnolla kuin edelliset Suomen vallanpitäjät, vain "toteaa", että onnistuipas sen taas keksiä jotakin, joka oikein käy kommunistien sapelle. Ja sitte se viisas hallitus ryhtyy neuvottelemaan, mitä uutta ja yhä pirullisempaa taas voisi keksiä.

Meiltä on muuan seikka jäänyt huomaamatta. Vastalauseet ja paheksumiset vaikuttavat ainoastaan sellaisiin ihmisiin, joilla vielä on kunnian- ja oikeudentuntoa — ei niihin, jotka eivät "pelkää jumalaa eivätkä häpee ihmisiä", ei semmoisiin kuin Suomen lahtareihin ja niiden kätyreiksi antautuneihin noskelaispomoihin.

Moisille olioille suunnatuissa vastalauseissa pitää olla muuta terää kuin pelkkiä sanoja.

Asianmukainen vastaus Amerikan suomalaisten työväenlehtien maastasulkemiseen olisi se, että meikäläiset lehtiliikkeet lopettaisivat **kaiken kirjallisuuden tilaamisen Suomesta, paitsi vasemmistososialistien kustannuksella ilmestyvän.** Ilkeimpäin lahtarikirjailijain tuotteita on jo tätä ennenkin kartettu, mutta "puolueetonta" porvarillisten ja noskelaisten kustannusliikkeiden julkasemaa kirjallisuutta näyttää lehtiemme kirjavarastoissa olevan suuret määrät, etupäässä kaunokirjallisia teoksia, alkuperäisiä ja suomennoksia. Lehtiliikkeittemme välityksellä niitä varmaan levitetään Amerikan suomalaisten keskuuteen melkoisen suurien summien arvosta. Olivatpa ne sisällykseltään hyviä taikka huonoja, se ei saa tässä tulla kuuloon. Niin välttämättömän tarpeellisia ne eivät missään tapauksessa ole, ettemme varsin hyvin tulisi toimeen ilman niitä. Tämä liikeala on katkaistava, ainakin siihen asti kunnes meikäläiset sanomalehdet pääsevät vapaasti Suomen työläisten luettaviksi.

*

Tässä yhteydessä täytyy huomauttaa, että meidän puoluelehtiemme pitäisi muutenkin selventää suhtautumistaan Lahtari-Suomeen. Niissä rehentelee toinentoistaan houkuttelevampia ilmotuksia **huvimatkoista Suomeen** milloin jouluksi, milloin juhannukseksi tai muulloinkin. Etupäässä nämä alennetuilla hinnoilla toimeenpantavat huvimatkat tietysti ovat vain laiva- ja rautatieyhtiöitten rahanpyydyksiä, joihin meidän puolestamme saa tarttua kuka haluaa ja kenellä on liikaa rahaa menetettävänä. Meikäläisissä niitä ei ole kovin monta, joilla olisi siitä kiusaa, etteivät pääsisi rahoistaan muullakin tavalla. Mutta niiden muutamien meikäläistenkin varalta, joita lehdissämme — maksua vastaan, luonnollisesti — julkaistut ylistykset "Tuhatjärvien maan" ihanuuksista saattaisivat johdattaa kiusaukseen, sietäisi lehden itsensä puolesta silloin tällöin huomauttaa, että Suomimatkalla joutuu muidenkin kuin kuljetus-yhtiöitten kynittäväksi. Myös Lahtari-Suomi odottaa näitä vierailijoita, odottaa vesissä suin ja silmät killellään. Siellä on heitä varten valmiina vaikka minkälaista virkailijaa, tarkastajaa, avustajaa, opastajaa, peluria, varasta, petturia, kerjäläistä. Samassa kukkaronkeventämis-tarkotuksessa on järjestetty "merentakaisia vieraita" varten isänmaallisia ja kansallisia "tilaisuuksia", päästä rahoistaan. Varsinkin Helsingissä näyttää elämä olevan yhtä ainoaa juhlahumua, jolla koetetaan peittää ja hetkeksi unhottaa maan todella epätoivoinen tilanne.

Jos kenellä ei ole erikoisen tärkeitä yksityisasioita toimitettavana, ei yhdelläkään luokkatietoisella ja arvonsatuntevalla työläisellä luulisi olevan halua edes käymäsiltään käydä nykyisessä Suomessa töllistelemässä lahtarien "sankaripatsaita", ihmettelemässä ihramahaisen herrasväen pullistelua nälkäkuoleman rajoilla elävän työtätekevän väestön hartioilla, tuntemassa joka askeleella irvistelevää urkintaa, vainoa, sortoa, mielivaltaa ja siveellistä rappiota sekä näkemässä ylinnä kaiken rehentelevää pussihousu-kukkoilua.

Toinen saman luontoinen asia on siirtolaisten **rahojen lähettäminen talletettavaksi Suomen pankkeihin.** Ei tarvitse pitkälti ajatella nähdäkseen, että niin pieni ja köyhä maa kuin Suomi ei mitenkään voi kestää sitä hillitöntä leventelyä, mihin siellä nyt, näennäisen "itsenäisyyden" hurmaamina, on hullaannuttu. Useita vuosia on jo eletty suorastaan tappavan verokiskonnan ja ulkomailta ketvoteltujen, huijauskorkoa kasvavain lainojen varassa. Tällaista menoa ei saata kovin kauan jatkua, kun pohja pettää. Kaiken lisäksi on Suomi pääsemättömästi kietoutunut kapitalististen suurvaltojen sotahankkeisiin Neuvostoliittoa vastaan. Ei tarvitse olla mikään profeetta voidakseen ennustaa, että siinä leikissä sellainen pikku nappula kuin Suomi auttamattomasti tuhotaan riippumatta siitä, kumpiko puoli lopuksi voittaa taikka häviää.

Moisissa oloissa siirtolaisten säästöt tietysti ovat erinomaisen tervetulleita heiluvalla pohjalla oleviin Suomen pankkeihin. Niistä talletuksista luvataan tavattoman hyvää korkoa (josta kuitenkin pian puoli menee veroihin), ja niillä pankki voi silti tehdä hyvää liikettä, sijottamalla ne rahat vielä suuremmalla korolla lahtarien "maisterivekseleihin". Kun sitte nuo vekselit jäävät lunastamatta tai sattuu muuta kommellusta, menee pankki kelleleen — ja tallettajien rahat menevät sen tien, vekseleillä eläväin lahtarien rasvoiksi. Pyllähteleehän tosin pankkeja muuallakin — esim. kahden viime vuoden kuluessa Yhdysvalloissakin, maailman nykyään rikkaimmassa maassa, teki yhteensä 1,568 eri pankkia vararikon — vieden mennessään monilukuisten säästäväisyyteen ja porvarillisiin säästölaitoksiin luottaneiden työläistenkin "vanhan päivän varan". Muualla on kuitenkin se mahdollisuus olemassa, että jotkut porvarien rahanpyydystely-laitoksista pysyvät pystyssäkin, mutta se, joka tätä nykyä rahansa Suomeen tallettaa, saa olla varma niiden menettämisestä, ainakin suurimmaksi osaksi. Vaikka siellä joku pankki toistaiseksi pysyisikin pönkillään, täytyy rahan arvon, kaikista "vakauttamis"-keinotteluista huolimatta, ennemmin taikka myöhemmin rysähtää, kun sotalaitokseen syydetään varoja yhtenä satain miljoonain ryöppynä, vaikka samalla aikaa on maatiloja tuhansittain joka kulmalla maata huutokaupattavana verorästeistä. Mikä valtiotalous ei tuommoisella "hoidolla" keikahtaisi?

Tietysti ei siihen ole mitään sanomista, jos täällä olevat siirtolaiset lähettävät rahaa Suomessa oleville perheilleen, sukulaisilleen ja tuttavilleen. Tässä on puhe talletuksista Suomen **pankkeihin**, enimmäkseen siltä varalta, että joskus tulee palattavaksi vanhaan kotimaahan noilla säästöillä elämään. Eiväthän meikäläiset lehdet ole ketään kehottaneet rahojaan Suomen pankkeihin lähettämään, ei noskelaisten käsissä olevaan Työväen Säästöpankkiinkaan, voidaan sanoa. Mutta ne eivät ole siitä kieltäneetkään, ei ainakaan kyllin pontevasti, vaikka ovat julkaisseet omien ja muiden rahanvälitysliikkeiden ilmotuksia. Kieltää niiden olisi pitänyt, sillä työläisissä on niin yksinkertaisia, että heitä hyvä kurssi ja korkea korko houkuttelee: "hyvä kurssi", joka ei merkitse muuta kuin että sitä ala-arvoisempaa Suomen raha on mitä suuremman läjän sitä dollarilla saa; ja "korkeaa korkoa" tarjoavat pikku säästäjille aina sellaiset epäluotettavalla pohjalla olevat rahalaitokset, joihin asioita paremmin ymmärtävät vakavaraiset sijottajat eivät usko rahojaan. Ajattelevalle ihmiselle tämä on päivänselvää, mutta jos työläiset yleensä osaisivatkin pitemmälti ajatella, ei työväki olisikaan enää monta päivää siinä yhteiskunnallisessa osemassa missä se nyt on.

Tarkotuksena tällä kirjotuksella on sanoa, että nyt olisi aika harkita, eikö Suomen porvaris-noskelaiselle kirjallisuudelle, "huvimatkoille" Suomeen ja talletuksille Suomen pankkeihin olisi annettava sama kohtelu kuin meikäläisissä piireissä jo on totutu antamaan suomalaisille tuppipuukoille, puolukoille ja silakoille — "autuaille muistossa".

A. B. M(äkelä, "Toverissa").

Suomen ammattijärjestön valtuuskunta Neuvostoliitossa

Valtuuskunta ollut tutustumassa Neuvostoliiton ammatilliseen liikkeeseen. — Alimmat työpalkat on lailla määrätty

Valistustyötä harjotetaan erittäin suuripiirteisesti

Toukok. 27 p. tutustui Suomen ammattijärjestön valtuuskunta Moskovan läänin ammattiliittojen neuvostoon. Neuvoston sihteeri tov. Reschetkov antoi valtuuskunnalle m.m. seuraavia tietoja: Ammattiliittojen neuvostoon kuuluu 23 liittoa. Perusjärjestönä tehdaskomiteat. Virastolinjalla paikalliskomiteat. Tehdas- ja paikalliskomiteat kokoontuvat lääniä käsittävään kokoukseen, jossa valitaan hallinto tuotannon mukaan liitolle. Liitot rakentuvat siis alhaalta ja päättyvät eri ammattiliittojen neuvostoon.

Tammikuun 1 p:nä 1927 oli neuvostoon kuuluvissa eri liitoissa 1,258,977 jäsentä, joista naisia 499,000, nuoria työntekijöitä 37,000 ja opiskelevia 49,000. Työttömänä oli samana päivänä 165,000 työläistä. Järjestymättömiä tuotannollisissa laitoksissa 7 prosenttia.

Tehdas- ja paikalliskomiteain palvelus tapahtuu välittömästi. Tehdas- ja työpaikkakomiteoita on 7,000. Niiden hallinnossa 38,000 työläistä, joista naisia 9,000 ja nuorisoa 5,000. Nuorisoon lasketaan alle 23-vuotiaat. Edelleen on olemassa verstastoimikunnat ja monet muut alajaostot, jotka ovat välittömässä yhteydessä tehdaskomitean kanssa. Aktiivisia liittojen hallinnossa 873 henkilöä, niistä naisia 180 ja nuoria 53.

Työpalkat teollisessa ryhmässä oli tämän vuoden maaliskuussa keskimäärin 79 rupl. 50 kop. Palkkojen nousu vuoden aikana 5.1 pros. Virastojen ryhmässä Moskovassa ja läänissä 103 rupl. 4 kop. Palkkojen erotus johtuu virastojen työntekijäin korkeammasta ammattitaidosta. Työpalkat määrätään yhteissopimuksella, samoin kuin muutkin työehdot. Ei ole mahdollisuutta solmia huonompia palkka- ja työehtosopimuksia, kuin laki määrää. Alin palkka on myöskin lailla määrätty. Voimassaolevia sopimuksia on 7,000. Kaikkia liittojen jäseniä koskee sopimukset; samaten myöskin järjestymättömiä.

Sosiaalista vakuutushuoltoa varten valitaan erikoiskomitea läänin edustajakokouksessa. Nämä suorittavat työn sosiaalisen vakuutushuollon valvonnassa. Komitean alaisena on piirikomiteat, johon jäsenet valitaan tehtaiden edustajista. Ennen vallankumousta otettiin varat vakuutushuoltoon työläisiltä, nyt sensijaan työnantajilta, oikoonpa se mikä tahansa. V. 1926 oli vakuutuslaitoksella tuloja 129,648,000 rupl. Tämän vuoden arvio on 154,000,038 rupl. Työpalkkojen mukaan tulee työn vaarojen (huollon) osalle 10—12 prosenttia. Työläiset ovat avustusoikeutettuja tästä rahastosta työttömyyden aikana, tapaturmien sattuessa täydellisellä palkalla, saavat eläkkeitä j.n.e. Menojen kustannusarvio kuluvalle vuodelle 49,700,000 rupl. Lisäavustusta annetaan m.m. lasten ruokintaan. Äideille, synnytyksen johdosta jaettu avustus nousee 8,400,000 rupl. Työttömyysrahastosta maksettiin 17,000,000 rupl., invaliidiavustukseen, vanhojen koteihin menot 25½ milj. Ennakkosuojelukseen, kuten esim. maidon hankintaan työpaikoille menot 5 milj. ruplaa. Kuolemantapauksissa maksetaan hautausapua 10—45 rupl.

Lain mukaan kuuluu jokaiselle työläiselle 2 viikon kesäloma. Vaarallisimmissa ja epäterveellisissä töissä 1 kk.—1½ kk. Nuoret työläiset kaikilla työaloilla saavat 1 kk. loman. Kun ei ole huvilat työläisiä varten riittäneet, niin on rakennettu yhteisiä lepokoteja. Näissä oli 1926 viiden kuukauden aikana 100,000 työläistä, nyt sijotetaan 105,000. Sairaat hoidetaan sanatoriossa yhteisvakuutuksen laskuun ja oli hoidokkeja 1926 noin 15,000. Kylpylaitoksissa oli viime kesänä 4,200. Myöskin pidetään yllä yösanatoreja, joissa huonovoimaiset saavat viettää yönsä päivätyön jälkeen. Lastenseimiä ja tarhoja pidetään yllä. Myöskin järjestetään työläisille lainopillista avustusta työriidoissa y.m. V. 1926 annettiin lainopillista avustusta 260,000 työläiselle.

Asuntokysymyksen hyväksi toimitaan. Kun maailmansodan ja kansalaissodan aikana menetettiin 15 pros. asuntopinta-alasta, niin on asuntopula ollut kärkevä. Asuntopulaan Moskovassa on vaikuttanut tehtaiden laajennus ja se, että pääkaupunki siirrettiin Moskovaan. Talousvuotena 1925—26 rakennettiin 64,400,000 rupl. arvosta asumuksia 71,000 henkilölle, siitä Moskovan kaupunkiin 51,000 ja läänissä 21,000 henkilölle. Talousvuotena 1926—27 rakennetaan 79,690,000 rupl. arvosta 79,000 henkilölle. Suuresta rakennustyöstä huolimatta on asuntopulaa, joskin helpotusta on havaittavissa.

Työttömiä oli Moskovan läänissä huhtik. 1 p:nä 210,000, joista ammattitaitoisia 26,000. Työttömyys johtuu siitä, että maaseudulta siirtyy väestöä. Liitot avustavat työttömiä jäseniään 5—15 rupl. kuukaudessa. Sosialivakuutus on taas 14—28 ruplaan. Työttömille on järjestetty yhteisiä töitä. Työttömyys poistuu teollisuuden kehityksen mukana. Teollisuus ei ole vielä ehtinyt niin kohota, kuin olisi ollut toivottavaa.

Työttömyysavustusta antavat liitot 6—7 kk., jopa vuodenkin. Kun työttömyys on kestänyt 9 kk. keskeytetään avustus, mutta 3 kk. kuluttua taas jatketaan. Tällä välin avustaa sosialisen vakuutuksen huolto.

Valistustyötä harjotetaan suuripiirteisesti kahdella rintamalla. Tehtaissa ja konepajoissa on valistuskomiteat, punaiset nurkat, kirjasto ja luentopiirit y.m. Toinen linja on n.s. klubilinja, joissa ammattiliitot toimittavat valistustyötä. Klubeja nyt on 233, joihin jäsenyys on vapaaehtoista. Jäseniä klubeissa 112,000. Klubitoimintaan ottaa osaa kaikki, tehtaan tirehtööriin saakka. Klubihuoneistoja rakennettu 4 v. aikana 27 milj. r. arvosta. Niissä jäseniä 50,000. On kouluja, joissa annetaan erikoisopetusta ammatillisesta liikkeestä y.m. Lääniä käsittäviä kouluja 6, joissa opiskelijoita 300. Erikoiskursseilla 640 henkilöä. Kaupunkipiirien kouluissa 1,600 ja maaseutupiirissä 800 opiskelijaa. Erikseen on ammattitietoisuuden syventämisryhmät, jotka käsittävät laajoja työläisjoukkoja.

Käynti tehtaissa

Päivän kuluessa käytiin kolmessa ryhmässä villakehräämötehtaassa, karamellitehtaassa ja kaapelitehtaassa.

Leninin instituutti

Valtuuskunta on saanut tutustua Leninin instituuttiin. Tämä rakennus on tummanharmaasta graniitista ja on se tullut maksamaan 1½ milj. ruplaa. Tässä rakennuksessa on koottuna kaikki Leninin käsikirjotukset, mikäli ne on voitu saada. Alkuperäiset säilytetään tulenkestävissä kassaholveissa. Näimme Leninin käsikirjotuksen m.m. kirjasta Valtio ja vallankumous, minkä hän kirjotti Helsingissä. Käsiala puhdasta, virheetöntä. Rakennuksen kirjasto-osasto on 14 kerroksinen.

Rakennus, jota alotettiin rakentamaan 1924, valmistui tämän vuoden tammikuussa. On olemassa lukuisa määrä työkapinetteja Leninin teosten ja kirjotusten tutkijoille. Suuressa laboratoriossa otetaan alkuperäisistä valokuvajäljennökset. Alkuperäisiä ei luovuteta tutkijoille. Kirjasto suuri.

Mainittakoon, että tänne kootaan kaikki, mikä on maailmasta tavattavissa Leniniä koskevaa kirjallisuutta. — Hänen omat kootut teoksensa käsittävät 30 nidettä ja myydään ne kokonaisuudessaan korukansiin sidottuna 40 ruplasta. Halvempi painos 28 rupl. Instituutin johtajat kertoivat puuttuvan jäljennöksen Leninin allekirjottamasta Suomen itsenäisyyden tunnustamisesta. Pyysivät toimittamaan tästä asiakirjasta valokuvajäljennöksen.

Instituutin edustalla on suuri vapauden patsas, jossa pronssiin lyötynä m.m. Neuvosto-Venäjän perustuslaki.

Käynti klubissa ja elokuvissa

Valtuuskunta kävi rautatieläisten klubihuoneistossa ja tarkastettiin se perusteellisesti. Tämän jälkeen siirryttiin elokuviin, katsomaan vallankumousfilmiä.

Lindberghin kunniaksi New Yorkin kaupungin puolesta tarjottiin illallinen tiistai-iltana Hotel Commodoressa ja jonka sanotaan vieneen rekordin suuruudessaan entisistä. Illallisella oli 3,700 henkilöä New Yorkin hienoimmistoa tietenkin. Seuraava osottaa, mitä kaikkea siinä tarvittiin. 400 pöytää, 10,000 lasia, 36,000 kuppia ja lautasta, 50,000 kappaletta hopeaesineitä, 15,000 pullaa leipää, 300 paunaa voita, 12,000 palasta keekiä, 300 kalunaa soppaa, 2,000 paunaa kalaa, 1,500 paunaa hämmiä, 6,000 paunaa kanoja, 125 kalunaa herneitä, 100 kalunaa kahvia ja 800 quartia jääkermaa. — Tämän kaiken lystin maksaa veronmaksajat.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetyksiltä.

Kaikki sähkölähettykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltasin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

Canadan Suomalaisen Järjestön asioita

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN JA TYÖLÄISNAISTEN LIITON JÄRJESTÄJÄN TOV. SANNA KANNASTON MATKAOHJELMA

Heinäkuulla:

"Sammakko"-joki ....1 p.
Conmee ....2 ja 3 p.
Millar ....4 ja 5 p.

Matka on järjestetty yhteistoiminnalla Canadan Työläisnaisten liiton kanssa. Liiton osastoja ja järjestömme osastoja, sekä yksityisiä tovereita pyydetään järjestämään tilaisuudet ja avustamaan järjestäjän työskentelyä paikkakunnillaan. Iltaisin voidaan järjestää yleisiä puhetilaisuuksia ja päivän ajalla Työläisnaisten liiton osastojen, toimikuntien y.m. kokouksia, sekä oppi- ja keskustelutilaisuuksia, joihin tulee innostaa mahdollisimman paljon osanottajia.

Toverien olisi huomioon otettava myöskin se tosiasia, ettei Työläisnaisten liitolla ole varoja, eikä järjestömme rahavarat salli järjestäjän liikkeellä pitämistä. Monilla aiueilla ovat naisten osastot erikoisesti luvanneet huolehtia matkan aineellisesta avustuksesta, joten yhteistoiminnalla voidaan saada hyvät tulokset tässäkin suhteessa.

Riippuu etukäteen valmistelusta ja yhteistoiminnasta yleensä järjestäjän työskentelyn onnistuminen. Alkäämme laiminlyökö mitään, millä voidaan auttaa tämän matkan yhteydessä asiamme edistämistä.

Luokkataistelutoveruudella,

Canadan S. J. toimeenpaneva komitea,

K:tta A. T. Hill, siht.

Puutavaratyöläisten teollisuusliit. asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty metsätyöläisten kokouksessa, joka pidettiin Nellie Lakella, Ont., Silverin kämpällä 21 p. kesäk. 1927. ollen paikalla 30 metsätyöläistä.

1 §. Valittiin kokoukselle puheenjohtajaksi Hj. Norrgord ja sihteeriksi P. Savolainen.

2 §. Päätettiin tehdä kämpältä uloskävely, koska tänään toimitetussa puiden mittauksessa säkättiin 2 miestä pois työstä, syystä että ovat "kängin" puolesta esittäneet vaatimuksen "boordin"-pitäjälle (Jack Latvala) ruuan parantamisesta ja valittaneet muista puutteellisuuksista kämpällä. Säkkääminen johtui boordinpitäjän toimesta.

3 §. Kämppä päätettiin julistaa boikottitilaan niin kauaksi aikaa, kun edellämainittu boordinpitäjä on kämpällä ja säkätyt miehet on luvattu ottaa takaisin työhön ilman boikottia. Samalla katsotaan rikkuriksi jokainen joka työskentelee kämpällä ennen näiden ehtojen täyttämistä.

4 §. Kokouksen pöytäkirja päätettiin julkaista Vapaudessa, sekä laajempi selostus kämpältä aiheutuneen uloskävelyn johdosta jätettiin kokouksen puheenjohtajan toimeksi.

5 §. Kokous katsottiin päättyneeksi.

Hj. Norrgord. (puheenj.) P. Savolainen. (siht.)

—Puheenjohtajan selostus

Niinkuin edelläolevasta pöytäkirjasta selviää, on uloskävely johtunut 2 miehen työstä pois panemisen johdosta. Mainitut miehet ovat ilman omaa syytään joutuneet boordinpitäjän epäsuosioon joka, näyttääkseen valtansa, oli hommannut heille lähdön, ollen kämpältä lähdöllä niin kiire, ettei toinen heistä (L. W. I. U. of Canadan organiseeraaja) ehtinyt edes syödä loppuun keskeneräistä päivällistään, vaan matkaan piti lähteä heti. Olipa asia jo niin hyvin järjestetty, että heidän tilalleen oli jo tuotu valmiiksi miehetkin, vaikka ei kämpällä ennemmin ollut tilaa.

Samalla komppanian puolesta jyrkästi kiellettiin kokouksien pito kämpällä. Tästä huolimatta pitivät miehet kokouksen, jossa päättivät yksimielisesti kaikki lähteä kämpältä.

Seuraavana aamuna miesten mentyä ottamaan aikojaan, oli mainittu boordinpitäjä ehtinyt jo etukäteen komppanian "offiisiin" kaikenlaisten valheellisten ilmotusten kanssa, kertoen m.m. että miesten piti luvanneen hävittää kämpällä olevan saunan ja tehdä muuta ilkivaltaa, mustaten miehiä "bolshevikeiksi" y.m. Tästä ollen seurauksena aiheettomia poisvetoja miesten palkoista. Samalla vedettiin joka mieheltä 1 dollari edellisen yön kortteerimaksuna kämpällä.

Ympäristöllä olevat metsätyöläiset ottakaapa ylläoleva huomioonne pysymällä pois mainitun komppanian kämpältä, siksi kun asia on selvitetty ja vastatkaamme moiseen tiukalla järjestäytymisellä ja nousemalla yhtenä miehenä etujamme valvomaan. Olkoon tunnuslauseemme: joka mies L. W. I. U of Canadaan ensi syksyyn mennessä, sillä ainoastaan joukkona voimme todella taistella moisia verenimijöitä vastaan. — Hj. N.

NAISTEN OSASTO

UUSI KULTTUURI

Sana kulttuuri merkitsee ahtaammassa mielessä sivistystä. Porvarillisessa kielenkäytössä tarkotetaan sivistyksellä etupäässä jonkun yksilön, kansakunnan tai yhden kansanosan henkistä kehitystasoa. Onhan tunnettua esim.: "hän on niin kovin sivistynyt", tai se ja se kansa on korkealla sivistystasolla, tai n.s. sivistysmaissa on elämä niin hyvin järjestetty j.n.e. Tällaisia lausuntoja kuulee usein ja ne tuovat mieleen sivistystä omaavien yksilöjen, ihmisryhmien ja kansojen henkisen elämän virtaukset. Kulttuuri-sana käsittää kaiken inhimillisen toiminnan eri muodot. Jos me muokkaamme maata, kylvämme ja kynnämme, taomme työvälineitä, kehräämme ja kudomme, kuin myös jos me kirjotamme kirjoja, maalaamme tauluja, tai opetamme lapsillemme eri ammattitaitoja, niin kaikki tämä on kulttuurityötä. Yleensä kaikkinainen luova työ, toimitettakoonpa se taloudellisen tai henkisen elämän alalla, kaikki se on samaa kulttuurityötä. Kunkin historiallisen aikakauden kulttuuri ilmenee juuri sen ajan teoissa ja toiminnoissa yhtä hyvin taloudellisen kuin henkisen elämän alalla.

Historia kertoo, kuinka jo noin 2,000 vuotta ennen meidän ajanlaskumme alkua Kiina omisti korkean kulttuurin. Opittiin lasinvalmistustaito jo sangen aikaisin ja eri tieteenhaaroja tutkittiin innolla, kuin myös runoilijat lauloivat julki elämänviisauttaan. Egyptiläiset omasivat myöskin jo varhaisina aikoina oman kulttuurinsa. Varsinkin heidän rakennustaitonsa on herättänyt ihmettelyä aina meidän päiviimme asti, sillä ne mahtavat pyramiidit, jotka aikoinaan Egyptissä rakennettiin, eivät suinkaan olleet vähäpätöisiä kyhäelmiä. Kehittivätpä he itselleen aivan omalaatuisen kirjotustaidonkin. Myöhemmin Kreikka ja mahtava Rooman valtakunta omistivat verrattain korkean kulttuuritason. Molemmissa maissa rakennettiin komeita kaupunkeja, viimeksimainittuja Rooman laajalla alueella. Kirjailijat, runoilijat, filosofit ja tiedemiehet kantoivat henkisen elämän tulisoihtua korkealla, luoden kuolemattomia teoksia ihmiskunnalle. Oma kulttuurikuvansa on myöskin keskiajalla, joskin vähemmän valoisa.

Kaikille näille eri aikakausille on ominaista eräs piirre ja se on se, että kulttuurin tuottamasta siunauksesta pääsi osallisiksi ainoastaan vallassaoleva luokka, yhteiskunnan huipuilla elävä kansanosa. Orjat ne kantoivat muinaisessa Egyptissä raskaimmat kivet pyramiideihin. Orjat ne viljelivät maata ja harjottivat käsityöläisen ammattia herrainsa laskuun ihanassa Kreikan maassa. Samaan aikaan kuin roomalaiset ylimykset kuuntelivat runoilijoitaan, tai opettelivat valtiotaitoa, samaan aikaan raatoivat maaorjat suurilla latifundioilla, tai kävivät sotia, jotta herroille riittäisi hyviä päiviä. Kukapa muu olisi keskiajan talouselämää yllä pitänyt, ellei köyhä talonpoika, maaorja ja käsityöläiskisälli kaupungeissa. Ja niinpä tuolla muuten valoisalla uudella ajallakin, tuotantovoimien suuresti kehittyessä, palkkaorjat loivat varsinaiset työn arvot, joiden avulla inhimillinen elämä kulki eteenpäin. Sama, miljoonissa laskettava palkkaorjain lauma se yhä vielä meidänkin päivinämme muodostaa yhteiskunnan tukipylvään, jonka päällä koko n.s. kapitalistinen yhteiskuntajärjestelmä lepää.

Tämä joukko, mahtava työläisarmeia, on saanut sukupolvesta sukupolveen, aikakaudesta aikakauteen elää elämän varjopuolella. Siitä huolimatta, että juuri he ovat luoneet ihmiskunnalle sen todelliset elämän arvot, on heidän osakseen jäänyt vain rippeitä elämän hyvyyksistä. Mutta: "kaikki virtaa", kuuluu erään vanhanajan viisaan lause. Se tahtoo sanoa, kaikki on kehityksen alaista, kaikki inhimillisen elämän eri muodot muuttuvat aikojen mukana. Aivan samalla tavalla kuin muinaiset kreikkalaiset ja mahtavat roomalaiset painuivat kulttuuriaarteineen ikuisuuden yöhön, samalla tavalla kuin keskiajan korskeat linnanherrat, kruunupäät hallitsijat ja pyylevät papit komeiden kirkkoruhtinaiden seuraamana ovat hävinneet ihmiskunnan näyttämöltä, aivan samalla tavalla häviävät ennenpitkää nykyajan mahtavat raharuhtinaat hetuloita kantavine naisineen, ja sijalle nousee uusi, terve ja luomiskykyinen luokka, se on varsinaisten kulttuuriarvojen luojat, työläiset ja talonpojat.

Uuden kulttuurin luojat nousevat niiden joukosta, joita on vuosisatoja, jopa vuosituhansia kidutettu elämän pimennoissa. He nostavat päänsä, suoristavat orjuuttajain köyristämät selkänsä ja kantavat valosoihtua korkealla päänsä päällä, jotta se valo loistaisi ympäri koko maapallon, salatuimpiinkin sokkeloihin. Nämä entisten henkiorjain jälkeläiset, känsäkouraiset työn jättiläiset katkovat parhaillaan kahleitaan maailman kaikilla äärillä. Nämä nykyajan palkkaorjat tuntevat rinnassaan voimakkaan ihmisyyden kaipuun. Heidän verensä koskena kuohuu vapauden halusta ja sieluissaan heillä palaa sellainen tuli, jota ihmisvoima ei pysty sammuttamaan. He näkevät tulevaisuuden aamunkoiton kajastuksen ja siksipä he kuumeisella kiireellä valmistautuvat rakennustyöhön, uuden kulttuurin luomistyöhön.

Tässä työssä eivät suinkaan näyttele pienintä osaa naiset. Päinvastoin. Nousevan luokan, työtätekevän luokan naiset tulevat suorittamaan hyvin suurimerkityksellistä työtä. Olemmehan me naiset jo luonnonlain mukaankin velvoitetut niin tärkeään tehtävään kuin lastemme kasvattamiseen. Kuinka ratkaisevasti vaikuttaakaan nuoriin, hentoihin ihmistaimiin äidiltä saama perintö. Läpi elämän kulkee ikäänkuin punaisena lankana se vaikutin, minkä olemme äideiltämme saaneet. Samalla tavalla kuin me kaalimaassa muokkaamme mullan möyheäksi, jotta kaalinkerät kehkeytyisivät suuriksi ja kauniiksi, samalla tavalla tulee meidän vaikuttaa lapsukaistemme mieliin jo varhaisesta nuoruudesta saakka. Me olemme taiteilijoita sillä erotuksella vaan, että taiteellisen ilmaisumuotomme kohteena ovat elävät olennot. Raaka-aine taideteoksiimme on lihaa ja verta, joten sen käsittely vaatii sitä suurempaa taitoa. Uuden kulttuurin luomisvainiolla odottaa meitä vielä monta muuta peltosarkaa. Kotiemme kunnollisen hoidon rinnalla kutsuu meitä kaikkia kokoon yhteiset harrastuksemme kanssasisartemme parissa. Uusi kulttuuri ilmenee vähemmän yksilöllisessä mielessä. Uuden kulttuurin luovat yksilötkin työskentelevät vain kokonaisuuden etua silmälläpitäen, yhteisöä palvellen. Tähän suureen yhteistyöhön kutsuu tulevaisuuden huomenkellot meitä jokaista.

Valtavan proletaariluokan vapaustaistelu, ihmiskunnan uuden kulttuurin luominen tarvitsee meidän jokaisen toimintavoimat. Tuo kulttuuri tulee käsittämään elämän kaikkinaiset toimintamuodot yhtä hyvin taloudellisen kuin henkisen elämän alalla ja siitä tulee osalliseksi kaikki ihmiset, säätyyn, kansallisuuteen ja rotuun katsomatta.

Helsinki, 7. 2. 27. E. T.

ENGLANNIN AGENTTIEN PUUHAT SUOMESSA

Englannin puuhat vapaaehtoisten värväämiseksi Kiinaan lähetettäviin joukko-osastoihinsa ovat nyt siirtyneet jo Välimeren maista myöskin Suomeen. Viime aikoina on käynyt selville, että Viipurissa harjoittavat Englannin palkkaamat värvääjät värväystyötään, ehdottaen tekemään kolmen vuoden sopimuksen, jolloin luvataan heti 6,000 markkaa käsirahaa ja sen lisäksi 2,000 markan kuukausipalkka.

Värväystoiminnan keskuksena on Viipurissa oleva Englannin konsulaatti. Värvääjiä myöskin on liikkunut itä-Suomessa maaseudulla, kuten esim. Raudussa. Huolimatta värvääjien tarjoamista hyvistä palkoista, ei halukkaita kuitenkaan ole ilmaantunut. Käkisalmessa kuitenkin ilmoitetaan värvääjäin saaneen houkutelluksi satimeensa pienemmän ryhmän, joka on jo matkustanut Englantiin sieltä Kiinaan vietäväksi.

Jälkiänsä sotkeakseen nuo Englannin palkkakätyrit levittelevät provokatoorisia huhuja, joiden mukaan värväystä suorittaisi neuvostovallan eikä Englannin konsulaatti.

Eri paikkakunnilta

CHASE, B. C.

Kenttäjuhlat toimeenpanee Chasen osasto heinäkuun 10 päivä järven rannassa Chasessa. Juhlissa on henkistä että fyysillistä ohjelmaa kuten urheilua y.m. Tulkaapa läheiseutulaiset urheilemaan. — V. L.

Leipurit Huom.!

Halutaan ammattiinsa täysin perehtynyt leipuri suomalaiseen leipomoon. Hakemukset palkkavaatimuksineen voi lähettää:

W. KOIVULA,
Box 113, Copper Cliff, Ont.
Puhelin 276.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Syvästä surusta mielet murtuneena täten ilmotamme, että rakas ainoa poikamme

JALO HANNES SALOMAA

nukkui hiljaa kuolon uneen aivokuumeen murtamana Columbian sairaalassa 5 p:nä toukokuuta 1927. Hän syntyi Helsingissä, 19 p:nä marraskuuta 1917.

Suljettiin maaemon poveen 17 p:nä toukokuuta New Westministerissä toveri Koskelan tulkitessa tunnelmaa muutamin lämpimin sanoin. Hautakumpu peittyi Hanneksen koulutoverien sekä muiden ystävien laskemin seppelein ja kukkasin, joista kaikista sydämellinen kiitos.

Mandi ja August Salomaa,
Port Moody, B. C., Can.

Syksyn synkkänä yönä sä synnyit,
Kevät aamu kaunis elosi vei.
Oi — rakkain — rakkain niin tyhjä nyt koti — —
Hannes — sulle kiitos hetket min elää sä voit.

PRINCESS LEI LEIHEANA

Madam Pele, valkean jumalatar.

Hawaiin saaren ihmiset ovat aina jumaloineet epäjumalia. Kelauea, suuri tulivuori on Pelein koti ja kun sieltä tuli leimahtaa, niin sanotaan että hän on vihoissaan. Hawaii, vuorien, kukkien, laulun, auringon ja rakkauden maa. Käykää Honolulussa tämän esityksen kautta, Tyynenmeren paratiisissa. Jos teillä on joku hawaiilainen laulu jonka tykkäisitte kuulla, niin pyytäkää meidät laulamaan se. Me mielellämme teemme sen. — Ilm.

35 v. suomalainen reipas yksinäinen poikamies

etsii samanikäisen englanninkieltä puhuvan naishenkilön tosituttavuutta. Arv. vastaukset os.:

H. O. Suomalainen,
Naughton, Ont.

Huoneita vuokrattavana
171 Pine St., Sudbury,
lähellä suomalaista poikataloa.
P. Manninen (M)

KELLOSEPPÄ

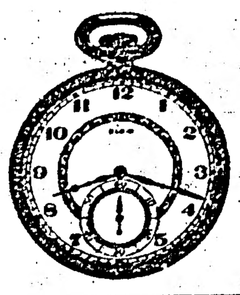

A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Aaron Linder

Hyvin tunnettu chicagolaisen valokuvien taidemaalaus ja isonnusliikkeen edustaja tulee olemaan Port Arthurissa ja ympäristöllä jonkun aikaa ottaen valokuvien suurennustyötä vastaan. Postin kautta voidaan myöskin lähettää isonnustyötä, osotteella Box 393, Port Arthur, Ont. Huom.! Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Kaikki työ taataan.

Liha- ja Ruokatavara kauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

R. W. Demorest
Maamittari — Vuori-insinööri
Huron Chambers,
SUDBURY, ONT.

Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista y.m. minulle.

R. W. DEMOREST,
Sudbury, Ont.

MIEHET!

Hyviä tavaroita saapuu päivittäin

Suuri varasto valikoida. Hyvät paidat, kengät, alusvaatteet y.m. Tarkastakaa meidän täydellistä varastoamme Borsalino ja Stetson hattuja. Meillä myös on käppejä, sopivia kaikenkokoisiin päihin. Uusimmat värit. Myymme halvemmalla, sillä kulunkimme ovat pienemmät.

OSTAKAA PALOLTA.
SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA.

Miesten ja Poikasten Vaatetustavaraa.

JOHN PALO
The Home of Hobberlin Made-to-Measure Clothes.
290 Bay Street Port Arthur, Ont.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Second St. —— Port Arthur, Ont.

TEHKÄÄ MATKANNE SUOMEEN

joillakin seuraavien tunnettujen linjojen laivoilla:

RUOTSIN AMERIKAN LINJA
SCANDINAVIAN AMERIKAN LINJA
CANADIAN PACIFIC LINJA
VALKOSEN TÄHDEN LINJA
BALTIC AMERIKAN LINJA
CUNARD LINJA

USEAMPIA LAIVOJA VIIKOSSA MONTREALISTA, QUEBECISTA JA NEW YORKISTA

HUVIMATKA
Suoraan
HELSINKIIN
S|S "Drottningholm"
New Yorkista, Kesäkuun 24 p.

OSTAKAA PILETTINNE TÄÄLTÄ, niin samalla autetaan teitä passien kuntoonlaittamisessa ja kaikissa matkaa koskevissa asioissa nopeasti ja maksutta. Jos ilmotatte milloin saavutte Montrealiin, niin teitä otetaan vastaan asemalla.

Tahdomme huomauttaa että jos tulette matkustamaan New Yorkin kautta, saatte rautatiepiletille halvennusta.

Kaikissa matkaa koskevissa asioissa kääntykää puoleeni, joko henkilökohtaisesti tahi kirjoittakaa seuraavalla osotteella:

Hjalmar Paju
(Pilettikonttori ja Matkustajakoti)
21 OVERDALE AVE., MONTREAL, QUE.

CANADIAN NATIONAL RAUTATIEN

Sudburyn junan palvelusmuutoksia

Juna No. 3 "The Confederation" Torontosta 9.00 j.p.p. tulee Sudburyyn 5.40 e.p.p. joka päivä

Juna No. 39 (Uusi juna) Torontosta 10.50 j.p.p. tulee Sudburyyn 7.35 e.p.p. joka päivä paitsi maanantaina.

Juna No. 4 "The Confederation" Torontoon lähtee Sudburysta 11.40 j.p.p. joka päivä

Juna No. 40 (Uusi juna) Torontoon lähtee Sudburysta 9.50 j.p.p. joka päivä paitsi lauantaina.

HUOM.! Sudburyn makuuvaunut ovat uusissa junissa 39 ja 40 paitsi lauantai-illan etelään menevä makuuvaunu on junassa No. 4 ja sunnuntai-illan pohjoiseen menevä Sudburyn makuuvaunu on junassa No. 3.

HUOM.! Yhteys juna No. 3:meen joka menee Winnipegiin ja toisiin länsi paikkoihin Vancouveriin asti lähtee Sudburysta 4.55 e.p.p. joka päivä. Yhteys junasta No. 4, joka tulee Winnipegistä ja länneltä tulee Sudburyyn 11.40 j.p.p. joka päivä.

Juna No. 618 moottorivaunu Parry Soundiin lähtee Sudburysta 7.35 e.p.p. maanantaina, keskiv. ja perjantaina.

Juna No. 617 moottorivaunu Parry Soundista tulee Sudburyyn 8.15 j.p.p. tiistaina, torstaina ja lauantaina.

Juna No. 617 moottorivaunu Capreoliin lähtee Sudburysta 8.20 j.p.p. tiistaina, torstaina ja lauantaina.

Juna No. 618 moottorivaunu Capreolista tulee Sudburyyn 7.20 e.p.p. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

HUOM.! Yhteys tehdään Parry Soundissa junan kanssa joka vie Torontoon eli Torontosta.

HUOM.! Makuuvaunu Torontoon on valmis 9.30 j.p.p. Makuuvaunu Torontosta pysähdytetään Sudburyssa 7.30 e.p.p. asti.

Toiset kulkuvuorot ja palvelus pysyvät entisellään.

Halutaan tietää

Missä hommailet nykyään **Arne Rantala?** Kotoisin Isoltajoelta. Ole hyvä ja kirjota minulle. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, pyydän että joku hänen tovereistaan kirjottaisi os.: (75)

Axel Uusitalo,
Ogahalla via Nakina, Ont.

Missä nykyään oleskelee **Vilho Pynnönen?** Tullut Port Arthuriin 18. 5. '24. Ole hyvä ja ilmota osotteesi tai jos joku tietää hänen olinpaikkansa, olisi hyvä ja ilmottaisi allekirj.:

Bertha Pynnönen,
21 Overdale Ave., Montreal, Que.

Missä olet setäni **Matti Henricsson,** syntyisin Yrttiahon Kestilän pitäjästä O. l. Sinusta haluaa saada tietoja veljesi Heikinpoika. Oleppa hyvä ja anna osotteesi minulle. Jos hän itse ei satu tätä huomaamaan, niin pyydän hänen tuttavainsa ilmottamaan tästä hänelle. (77)

Pentti Yrttiaho,
191 St. Patrick St., Toronto, Ont.

Isakki Lammi ja E. Tuomala. Haluaisin osotteenne.

E. Junnell ja poika,
Box 421, Timmins, Ont.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.
SUDBURY, ONT.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosi-suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuki-lääkkeitä ja humbuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

J. L. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KOMMUNISTINEN NUORISOLIITTO JA JÄRJESTÖNUORET

"We, The Workers' Children Must Organize..."

At the Fifth National Convention of the Communist Party of Canada Lily Himmelfarb, fraternal delegate from the Toronto Young Pioneers in her greeting to the Convention stated:

Comrade Chairman and Comrades: In every attack that is made on the Communist Party, and especially the late attack in connection with the Arcos Raid, the Young Pioneers come in for a good share of it. They are attacked in the capitalist press and in the schools. They are attacked by the various organizations and institutions that try to foster patriotism.

Now, why are they attacking the Young Pioneers? They attack the Young Pioneers because they fear them, because they are afraid that the Young Pioneers when they grow up will refuse to be slaves like their parents; they are afraid that the Young Pioneers will grow up as part and parcel of the militant working class movement and finally will help to overthrow the capitalist class.

All this causes the capitalists to try to do away with our movement. We must fight these attacks and learn to support ourselves. We must organize ourselves and our classmates and friends. We are the ones who suffer from the bad effects of the capitalist system. We suffer from the low wages of our parents, who toil in the mines, fields and factories. We are deprived of all the good things of life while a mere handful of the children of the rich live in extreme luxury.

Hundreds of thousands of the workers' children have to work in the factories and on the farms, many of them are even deprived of an elementary education, and yet when Stanley Baldwin's daughter comes to Canada she says that Canada does not know poverty. That is a ridiculous statement. These children work for a very few dollars a week and they are employed because the bosses know that the children will work for low wages. This condition causes hundreds of thousands of adult workers to be unemployed, and still there is no poverty in this country, as Miss Baldwin says.

The capitalists try to blind the children of the workers by organizing them into the Boy Scout and Girl Guide organizations which distract the children from the real conditions of life and fills them up with bunk. We, the workers' children must organize into our own organizations. We do not want any longer to be treated as infants. If we are not too young to work for the bosses then we can never be too young to organize ourselves because we will soon be called upon to fight another war for the bosses. Soon we will have to go to the factories to be employed.

When we are called upon to fight the next war we must see to it that it will be a war of the proletariat of the whole world against the capitalists. We ask you, the members of the Communist Party, to help us bring in the children of the working class into our organizations; we want you to help us fight our many battles; so that when the time will come we will be able to help you fight in the struggle against capitalism.

We want you to help us take out the working class children from the Boy Scouts and the Girl Guides where they have been doped for many years by the capitalists. Many of you do not yet realize the important part the Pioneers play in the working class movement. In many places in Canada Pioneer Groups have not yet been formed; they do not receive as much attention as they should receive. Therefore, comrades, I appeal to you that you should organize Pioneer Groups wherever party groups exist.

The capitalist class pays a great deal of attention to try to get the working class children into their own organizations and we must put forward all our energies to combat these endeavors and organize the workers' children for the working class. Let us unite our forces, let us join together in the fight for a workers' revolution.

The Toronto Pioneers wish to extend their greetings to the Fifth Annual Convention of the Communist Party of Canada. We wish and hope that when you return to the places that you come from that you will organize Pioneers Groups and that you will do all you can to increase and strenghten our forces, so that when the time will come we will be ready to take our place to help to overthrow the capitalist system and establish the workers' state.

Long live the Communist Party!
Long live the Young Pioneers!
The workers' children will be always ready.

The Town

By K. Winslow

Peculiar feature of the small country towns of Canada is the grouping of factories and industries of the same kind. Thus in Ontario furniture making is a monopoly of literally dozens of small country towns.

In western Canada, fruit packing and other agricultural work such as milling, meat packing, etc., are usually located in small towns. But (and this is the most significant thing to remember) rarely do you find two different branches of industry. Meat packing is a monopoly of one community, fruit packing of another, so on ad infinitum.

Of all the systems of industry, this is the most cruel and barbarous. Cruel? you ask—yes! The story that follows is based on fact, only the names are changed, nothing else, and the writer hopes that the young worker, dissatisfied with the city, will read it and think.

To the little country town of Erewood (one name is as good as another) a young city man came one summer for the good of his health. He was not sickly, you understand, but just rundown and in need of a change of air. After his savings were all but gone he got a job—at $1.75 per day of ten hours, five and one-half days per week.

Jim Cary went to work for that tragically small pay. He is working to-day for $2.50 per day. He has a wife and child and he faces the world with a cheery smile. But beneath that smile is a soul seething with rebellion.

But, you ask, if Jim had a wife and child, why did he not return to the city? Why did he stay in Erewood? Because he could not get the money to leave and start afresh somewhere else, and Jim was married in Erewood, to a local girl. That is why Jim is still in Erewood.

But you must not condemn Jim for a foolish marriage. Before you do, you must understand the small town. In the first place, pleasure is scare and there is not much left in the pay envelope after you pay $8 for board and room. The twice weekly movie is expensive, 50c. for the viewing of an old film—a church "social" where a smile cast at a pretty girl is almost "wicked." That is the complete amusement list.

Jim was a man with all a man's liking for clean amusement, but that was denied him. So he took the path of least resistance. No, it was not "bootleg" in this case, but a pretty girl and night . . .

Of course Jim did the "right" thing, and so he is living in what is nothing but a wretched building miscalled a house, hoping for the day when he can leave his wife, get back to the city, get a job and send for her . . . I saw Jim last night. He was cheery as usual, but I got him to speak of his job and his life and ambitions, and his face took on that bitter look of the slave . . . . No doubt, long ago in Babylon, the slaves looked like that when they planned an uprising . . .

The smoke of Erewood's three factories blow in fitful clouds around the tall chimneys, and the profits of the bosses mount steadily upward. But in the shops beneath there is one man at least, and pissibly many more, who are thinking of the day in the future, not so far as we measure time, when the long hours and poor pay, the miserable life and its lack of amusement will be a thing of the past.

Capitalism, slowly at first, then with ever-increasing speed, digs its own grave . . . . with the sweat and the blood and the lives of the workers.

Miksi mies luotiin

Intialaisen legendan mukaan

Kun kaikkivoipa Mahadeva oli luonut ihanan Intian, laskeutui hän maahan työnsä tuloksia ihailemaan. Luonto hymyili hänelle. Palmut kumarsivat korkeita latvojaan ja liljat tuoksuttivat hienoja valkeita sulotuoksuisia kukkiaan. Mahadeva oli iloinen. Hän otti yhden liljoista, ja heitti sen lähellä kimaltelevaan järveen. Tuulen henki liikutteli veden pintaa. Valkoinen vaahto peitti liljan. Minuutti — ja vaahdosta, siitä mihin lilja oli hävinnyt nousi ylös nainen — hienon hieno, tuoksuva kuin lilja, kevyt kuin tuulen henki, muuttuvainen kuin meri, ihana ja säteilevä kuin meren vaahto, — ja nopeasti ohimenevä kuten tuo vaahto.

Nainen katsoi vedessä ympärillensä ja huudahti:

Miten minä olen ihana!

Miten maailma on kaunis!

Nainen kulki rannalle. (Tähän aikaan naiset voivat kulkea vedessä kastumatta.) Tuhannet uteliaat silmät taivaalta katselivat häntä. Ne säteilivät hurmauksesta. Tähän aikaan tähdet valaisivat. Yksi tähdistä säteili intohimoisesti. Se oli Venus. Senvuoksi se on nytkin kirkkaampi muita.

Nainen asteli kauniissa metsikössä ja vihreällä nurmikolla. Kaikkialla vallitsi suuri hiljaisuus. Se ikävystytti naista. Siksipä hän huusi:

Oi, kaikkivoipa Mahadeva! Sinä loit minut niin kauniiksi. Kaikki ovat hurmaantuneet minuun, mutta minä en tiedä siitä mitään, sillä minkäänlaista ääntä ei kuulu.

Kuultuaan tämän pyynnön Mahadeva loi lukemattomat linnut. Ne lauloivat ylistystä naisen häikäisevälle kauneudelle. Nainen kuunteli ja hymyili. Mutta kun päivä oli kulunut, oli hän taas ikävystynyt.

Oi kaikkivoipa, hän huusi, minulle lauletaan lauluja, joissa sanotaan minun olevan kauniin. Mutta mitä kauneutta sellainen on kun kukaan ei edes minua hyväile?

Silloin loi Mahadeva kauniin, taipuisan käärmeen. Se kiertyi naisen ympärille ja mateli hänen jaloissaan. Puoli päivää nainen oli tyytyväinen, senjälkeen hän valitti:

Ah, jos minä todella olisin kaunis, tahtoisivat toiset silloin minua jäljitellä. Kun satakieli laulaa, nauttivat siitä toiset linnut. Minä en siis ole edes niinkään kaunis!

Tyydyttääkseen naista, Mahadeva loi apinan. Se jäljitteli naisen kaikkia liikkeitä ja nainen oli tyytyväinen kokonaista kuusi tuntia. Seitsemännellä hän puhkesi kyyneliin nyyhkien:

Minä olen niin kaunis, niin ihana! Minusta lauletaan, minua hyväillään, madellaan jalkojeni edessä ja minua jäljitellään. Minua ihaillaan ja minua kadehditaan niin, että alan pelätä. Mikä minua silloin tulee puolustamaan, jos kadehtijani tekevät minulle pahaa?

Mahadeva loi voimakkaan, valtavan leijonan. Se vartioi naista. Nainen oli tyytyväinen tasan kolme tuntia, mutta sitten hän loi silmänsä ylös:

Minä olen ihana. Minua hyväillään — minä en voi hyväillä ketään! Minä en voi rakastaa tätä valtavaa, lauhkeata leijonaa, jota kohtaan tunnen kunnioitusta ja pelkoa!

Tällä samalla minuutilla ilmestyi Mahadevan tahdosta naisen eteen pienoinen, soma koira.

Miten rakastettava eläin! huudahti nainen, sitä hyväillen. Miten minä sitä rakastankaan!

Nyt oli naisella kaikki mitä hän voi pyytää. Se suututti häntä. Rauhottaakseen itseään hän löi koiraa. Haukkuen se juoksi silloin tiehensä. Hän löi leijonaa, murinaa, ja leijona asteli ylpeänä pois. Hän astui käärmeen päälle. Se sihisi, mutta mateli sekin pois. Apina seurasi sitä. Linnutkin lähtivät lentoon — nainen ei niitäkään sietänyt.

Oi, minua onnetonta! huusi nainen käsiään väännellen. Silloin kun olen hyvällä tuulella minua hyväillään, mutta kun suutahdan juoksevat kaikki pois. Minä onneton! Voi, kaikkivoipa Mahadeva! Viimeisen kerran sinulta pyydän: Luo minulle sellainen olento, johon minä voisin purkaa sisuni, ja joka ei uskaltaisi poistua luotani kun suutun, vaan kestäisi nurkumatta kaikki lyönnit.

Mahadeva harkitsi ja — loi hänelle....miehen!

KIPU RINNAN ALLA

Ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että moniikin luulee itsellään valvaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.

Teiltä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.

Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillereitä sisällisesti nauttimista, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250. Lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis

IRELAND BROS.

JUVELI- JA KELLOKAUPPA

Kaikenlaista Vaatetavaraa, Kenkiä, y. m.

KAKSI KAUPPAA

ENGLEHART, ONT.

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

★ ★ ★ ★ Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

The Sudbury Drug Co., Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet

Parhainta lajia Ruotsin Sahoja saa

"A/B STRIDSBERG& BIORCK" Trollhatten

Ruotsin suurin ja vanhin sahain valmistusliike

A-B STRIDSBERG & BIORCK TROLLHÄTTAN — DIAMANT STÅL — EXTRA TEMPERERAD I BYGGE

Myös:

OBERGIN FIILOJA
Puolikuu -lajia.

SAHARAAMEJA
"The Orsabow"

SAHANHAMPAAN ASETUSPIHTEJÄ
Meidän kuuluisa No. 111

RUOTSIN RAUTATAVARAA
kaikenlaisia erikoisuuksia

WEB-SAHOJA — CROSSCUTTI SAHOJA — YHDEN MIEHEN SAHOJA. — ARVOKKAINTA LAJIA. — PARHAIDEN VALMISTETTUJA. — ERIKOISEN OHUT SELKÄ. KAIKEN PITUISIA JA MALLISIA.

Voittamattomat canadalaisilla markkinoilla.

Älkää ottako mitään muuta tekoa.

Western Importing Company
20 St. Nicholas Street
Montreal, P. Q

ASIOIMISTO

Kaikenlaisia

tulkki- y. m. asioita

toimitetaan huolellisesti

Yhteydessä J. J. O'Connor lakitoimiston kanssa

Luotettava palvelus taataan.

Toimin myös asiamiehenä Ford autoille ja traktoreille sekä kaikenlaisille maanviljelyskoneille. Kiinteimistölainoja ja vakuutuksia myös toimitetaan.

H. A. ROUVINEN,
Room 2, Baikie-Gill Block,
SUDBURY, ONTARIO
Vastapäätä Karl Lehdon kauppaa.
Tavataan myös poikatalolla.
Postiosote:
Box 1298, Sudbury, Ont.

Tri H. KOLJONEN

Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. aseman

Telefooni 532

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium
Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.

Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph., C.
467 Willamette Blvd, Pordland, Ore.
Puh. Walnut 6747

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Voidaan tilata seuraavia kirjoja:

Vapauden kirjakaupasta on saatavana seuraavat kirjat:

Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid. .55
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London .85
Apinain kuningas, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Aapinen, lasten opettelukirja, sid. .55
Alaskan Tyttö, romani, kirj. Jack London, nid. .25
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne
Attila, historiallinen romaani, kirj. Dahn, sid. 1.25
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid. .80
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen 1.00
Autokirja, kirj. Yrjö Weilin, sid. .60
Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid. 2.00
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid. $5.50
Babbitt, kirj. Sinclair Lewis, nid. .50
Cynthia, kirj. Courts-Mahler, nid. 1.50
Children of the Revolution, kirj. Anna Louise Strong, nid. .40
Englanninkielen Oppikirja, kirj. K. Brekke, sid. .50
Elsinoren Kapina, kirj. Jack London, sid. 1.50
Erämaa kutsuu, kirj. Jack London, sid. 1.25
Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid. .75
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen .50
Englantia aloitteleville, kirj. Enckell-Saarinen, sid. 2.65
Englandilais-Suomalainen Sanakirja, toimit. T. Wallenius, sid. 1.75
Egerin Tähdet, historial. suurromani Unkarista, kirj. G. Gardonyi, sid. 2.50
Erämaan taistelu, historiallinen romani, kirj. Santeri Ivalo, nid. 1.75
Erämaan nuijamiehet, historial. romani, kirj. Santeri Ivalo, nid. 1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva, sid. 1.00
Historiallisia rakkauskirjeitä, koonnut Jalmari Finne, sid. 2.00
Huilunsoittajan katu, rakkausromani, kirj. H. de Vere Stacpoole, sid. 1.25
Halikon Hakoniskat, murrekertomuksia, kirj. Kallio, sid. .75
Humoristinen laulukirja, se viimeinen painos 1.40
Hypatia, kirj. Charles Kingsley, nid. .45
Flanderin Leijona, hist. romani muinais Belkiasta, kirj. H. Conscience, nid. .75
Ihmissydän, kirj. Guy de Maupassan, sid. .75
Ikuisen päivän maa, kirj. E. R. Burroughs, nid. 1.25
Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esiteimä, nid. .65
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. .15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid. 2.50
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen 1.75
Ihmisen Anatomia, kirj. Yrjö Kajava, sid. .10
Ilmojen halki, kertomus lennosta pohjoisnavalle, kirj. Amundsen, nid. 2.00
Ihmissyöjäin Saarilla, kirj. Jack London, sid. 1.50
Jumalten ja Ihmisten Suosikit, suomalaisten tyttöjen seikkailuja New Yorkissa, kirj. Elsa Soini, nid. 1.00
Jenkkejä Maailmalla, humorikertomuksia, kirj. Mark Twain, nid. 1.00
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller 1.25
Jack London, elämänkertamuistelma, kirj. Helmi Krohn, nid. 1.25
Kauhea Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Kaleerivanki No. 117, 3 suurta osaa, kirj. P. Du Terrail, sid. .75
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid. 3.75
Kananhoitokirja, kirj. Mikko Ilkka, sid. 1.00
Kairosta Niilin latvoille, matkailijakertomus, kirj. Pekkala, nid. 1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid. .90
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid. 1.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid. .75
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid. 1.25
Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid. 6.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila 1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid. 1.00
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid. 1.00
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London 2.10
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid. 1.25
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid. .50
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero .75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid. 1.50
2.00

Kolme Muskettisoturia, jännitysromaani, kirj. Alexander Dumas, 3 osaa, nid.
Kyläraittien kuningas, satakuntalainen kertomus, rentoa rakkautta, kirj. Kaarlo Halme, sid. 1.00
Ken teistä on synnitön, kirj. H. Courts-Mahler, nid. 1.50
Kruunun Perämies, kirj. Larin Kyösti, nid. .75
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, nid. 1.25
Kurkien keralla Afrikkaan, matkailija- ja lintukertomuksia, kirj. B. Berg, nid. 1.00
Kultainen paula, kirj. James O. Curwood, nid. 1.75
Kun Ruusu Puhkea, romaani, kirj. L. M. Alcott, sid. .65
Kultamaan Rakkautta, kirj. Jack London, nid. 1.00
Laulu Tulipunaisesta Kukasta, (Kuvattu), kirj. J. Linnankoski, sid. .40
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. Johannes Linnankoski, sid. 2.75
Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid 1.40
Lumikenttien tytär, seikkailurom. Alaskasta, kirj. Jack London, sid. .75
Lasten Laulukirja, kirj. Hilja Liinamaa-Pärssinen, sid. Nuottipainos 1.25
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid. .35
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid. .50
Lisoletten avioliitto, ylevä rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna .85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz .40
Luolatyttö, kirj. E. R. Burroughs, nid. .35
Lynne Courtin salaisuus, kirj. J. S. Fletcher, nid. .75
Marsin prinsessa, kirj. E. R. Burroughs, nid. .50
Maailman Taloudellinen Työväenliike, kirj. H. Losovsky, .65
Meren urhoja, merimiesromaani, kirj. R. Kipling, sid. .75
Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid. .75
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid. 1.50
Mansaaren Tyttö, romani, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid. 1.00
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid. .50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid. .50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid. .50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid. .50
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid. 1.75
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sotaaikana, kirj. Felix von Luckner, sid. 1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid. 1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, sid. 1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, nid. $1.25
Meren Urhoja, kirj. R. Kipling, sid. .90
Myladyn poika, kirj. Alexander Dumas, 3 osaa, sid. .75
Naamioimiskoulu, hyvä näyttämöille, kirj. Juurioja, nid. 2.75
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid. .75
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid. 1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid. 1.00
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid. 1.50
Nuoren Opettajattaren Varaventtiili, erikoisen miellyttävä, kirj. Hilda Valtonen, nid. .70
Naisvoimistelu 1, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Naisvoimistelu 11, kirj. Elli Björksten, nid. 1.00
Pariisin salaisuudet, 2 suurta osaa, kirj. Eugene Sue, sid. 1.85
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid. 3.25
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid. 1.75
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid. 1.00
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid. .25
Pieni Tietosanakirja, sid. .50
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari 6.00
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka .30
Puhetaidon Opas, kirj. Arthur M. Lewis, sid. .25
Pakolainen, kirj. Lauri Luoto, sid. .50
Polttomoottorit, kirj. Väinö V. Airas, sid. 1.50
Peloponnesolais Sota, kirj. Tykydides. Suom. Emil Härdh, nid. 1.25
Rannerengas, kirj. David Potter, nid. 1.85
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen .40
7,000 Halki Afrikan Aavikoiden, kirj. Otto Zeltins-Goldfels, sid. 1.25
Salaperäinen asiapaperi, kirj. Christian Haugen, nid. 1.25
Saksan Kumoustaistelu 1848, kirj. Karl Marx, sid. .40
Sydämeni on Sinun, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .75
Silkkilaiva, romani, kirj. Elenius, nid. .75
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid. .75
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid. .40
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid. 1.25
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid. 2.50
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid. .75
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid. 1.00
Suloisen järjettömyyden kaupunki, erittäin hieno rakkausromani, kirj. E. Temple Thurston, sid. .75
Silmukorven Nuori Epra, kirj. Kaarle Halme, sid. 1.50
Seurustelun taito, kirj. Bagheera, nid. 1.25
Sireenien Alla, romani, kirj. L. M. Alcott, sid. .75
Signe Björseth, kertomus, kirj. Juho Koskimaa, nid. 1.25
1.00
Tarzanin paluu, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzanin pedot, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzanin poika, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja Oparin aarteet, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Talttumaton Tarzan, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Tarzan ja valkoinen nainen, kirj. E. R. Burroughs, nid. .75
Thuvia, Marsin neito, kirj. E. R. Burroughs, nid. .65
Tietosanakirja, täydellinen 11 osaa, vaatekansissa 80.00
Taistelu Rakkaudesta, kirj. H. Courts-Mahler, nid. .75
Tulenliekki, seikkailu ja rakkausromani, kirj. L. J. Vance, nid. .40
Työväen Olympialaiset, toim. V. Koivula, ym., sid. 1.25
Terveyteen itsesuggestionin avulla, kirj. Harry Brooks, nid. .50
Tuhat sanaa Englandia, mainio oppikirja, nid. 1.25
Tuhlaajapoika, romani, kirj. Hall Caine, sid. 1.30
Työväen Laulukirja, 9 painos, sid. .40
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid. .75
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma 1.00
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid. .60
Työn Historia, kirj. Tjumenew, sid. .85
Uutisasukkaat Kanadassa, kirj. kapteeni Marryat, sid. .75
Viattoman voitto, kaunis rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler nidottuna .75
Valaveljet, romani Islannin asuttamisen ajoilta, kirj. G. Gunnarson, sid. 1.50
Vaimo jonkas minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, nid. 1.75
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid. 1.00
Välskärin kertomuksia, kirj. Sakari Topelius 4.00
Värmlannin matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. 1.00
Vierasta ja omaa kieltä viertysten, engl.-kielen oppikirja
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, sid. 1.50
Valkosen Leijonan Metsästäjät, kirj. Lauri Luoto, nid. 1.00
Väkevä Billy, kirj. E. R. Burroughs, sid. 1.50
Vuosikirja, valtiollisten vankien huoltoyhd. kustantama .30
Vanhat Postivaunut, kertomuksia kirjailijaelämästä, kj. Y. Hirn, nid. 1.75
Venäjänkielen Sanasto, kirj. A. Rantalainen, sid. 1.50
Webster's College, Home and Office Dictionary, Engl. kielellä, sid. 1.50
Yksin maailmalla, kaunis romani, kirj. Mabell Barnes Graundy, sid. 1.50
Ylös Helvetistä, romani, kirj. Konrad Lehtimäki, sid. 1.75
Yleisen Terveysopin Alkeet, kirj. Taav. Laitinen, sid. 3.00
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid. .50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00.

Uusia kirjoja tulee jatkuvasti Suomesta samoinkuin omiakin kustannuksia. Seuratkaa ilmotuksia Vapaudesta. Tehkää tilaukset osotteella

Vapauden Kirjakauppa, Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMESTA

Vaalivoiton mahdollisuudet suuret

Työväenjärjestöjen Tiedonantaja kertoo:

Tapasimme tov. Eino Pekkalan ja koska hän on sosialistisen työväen ja pienviljelijäin eduskuntaehdokkaana Viipurin läänin läntisestä vaalipiiristä, niin päätimme tiedustella häneltä muutamista vaaleja koskevista asioista. Auliisti suostuikin tov. Pekkala haastateltavaksemme.

— Millaiseksi näyttää muodostuvan tuleva vaalitaistelu? oli ensimäinen kysymyksemme.

— Kaikilla tahoilla on nähtävissä kuumeista valmistelua lopullista vaalikamppailua varten, joten se ilmeisesti muodostuu tavallista kiihkeämmäksi. Porvarit ja sosialidemokraatit ovat jo aikoja sitten panneet vaalikoneistonsa käyntiin. Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin vaaliliiton kannattajain on pidettävä tämä mielessä ja käytettävä aika ennen heinäkuun 1 päivää tarmokkaaseen vaalivalmistelutyöhön sitäkin suuremmalla syyllä, kun mahdollisuudet vaalivoiton saamiseen ovat erinomaisen suuret. Porvarillisen politiikan vararikko on nykyään jokaisen työläisen ja talonpojan nähtävissä. Maalaisliitto, joka on täydelleen liittoutunut kokoomuksen kanssa, on täydelleen paljastunut rahamiesten ja suurtilallisten asianajajiksi. Edistyspuolue ei koskaan ole noudattanut itsenäistä politiikkaa, vaan heilahdellut milloin "keskustassa", milloin oikeistossa. Nykyään on edistysmielisten heiluri heilahtanut oikealle, niin että koko puolue on sulautumassa kokoomukseen. Porvarillinen politiikka on nykyään kokoomuksen politiikkaa, mikä on samaa kuin pankkiherrojen ja muiden suurporhojen etujen ajamista. Kokoomuspuolueen johto on kokonaan harvalukuisen rahamiesryhmän käsissä. Sosialidemokraattinen puolue, joka nykyään on hallituksessa, on yhä selvemmin osottautunut porvarillisten puolueiden jatkoksi vasemmalle päin. Se on hallituksessa luopunut ohjelmastaan. Se on rakennuttanut sotalaivoja, myöntänyt poikkeuksia 8 tunnin työaikalakiin ja ottanut vastaan suojeluskuntaparaateja j.n.e. Työläiset ovatkin päättävästi tuominneet nämä sos.-dem. hallituksen teot. Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin vaaliliiton tehtäväksi jää yksin vaalitaistelussa puolustaa työläisten ja muiden, niin kaupungeissa kuin maalla asuvain pieneläjäin oikeuksia. Tästä vaaliliitosta valitut edustajat ovat viime eduskunnassakin horjumatta ajaneet työläisten ja pikkutalonpoikien asiaa.

— Onko työtätekevien keskuudessa huomattavissa suurempaa toimeliaisuutta edellisiin vaaleihin verraten?

— On. Kautta maan on selvästi huomattavissa työläisten keskuudessa toimintahalun kasvamista. Teollisuustyöläiset ovat erittäin aktiivisia, mutta myöskin pikkutalonpojat, joita veroruuvi kiristää yhä lujemmin, ovat entistä tyytymättömämpiä nykyiseen komentoon. Senvuoksi porvarilliset puolueet, varsinkin maalaisliitto, koettavat kauniilla lupauksilla, joita heillä ei ole aikomuskaan pitää, vaimentaa pientalonpoikaisväestön tyytymättömyyttä. Sosialidemokraatit ovat katsoneet myös ajan tulleen erityisellä innolla kalastella pienviljelijöitä. Näihin kalastelijoihin ei ole uskottava. Kun tulee aika, jolloin lupauksia pitäisi täyttää, niin ei niistä olla tietääkseenkään.

"Kansan Työ" puuhaa rikkuriammattijärjestön perustamista

Viipurilainen sosdem. lehti "Kansan Työ" on viime aikoina toiminut ammatillisen liikkeen hajottamiseksi innokkaimmin kuin itse hajottajain helsinkiläinen pää-äänenkannattaja. Lehtiriepu on julkaissut joukottain artikkeleita, joissa mitä siivottomimmin parjataan ammatillisesti järjestynyttä työväkeä, vaaditaan ammattijärjestön hajottamista ja puolletaan rikkuriammattijärjestön perustamista.

Joku aika sitten julkaisemassa artikkelissaan "Kenenkä asioilla kulkee ammattijärjestö?" "Kansan Työ" suoraan kehotti noskelaisten salaisia agentteja eri paikkakunnilla ohranoimaan ammatillisten järjestöjen toimintaa. "On tarkoin seurattava sekä paikallisten järjestöjen toimintaa että kiinnitettävä entistä suurempaa huomiota myöskin ammatillisten keskusjärjestöjen edesottamisiin", neuvoo lehti. Varsinaisen ohranalaitoksen harjottama valvontatoiminta ei siis sosdem herroille riitä. Ne pyrkivät perustamaan vielä laajennetun ohranalaitoksen ammatillisten järjestöjen toiminnan urkkimiseksi.

Kainostelematta "Kansan Työ" lausuu julki senkin, mihin se tällaisella inhottavalla urkkimisella pyrkii. Kun ammattijärjestö on viime aikoina suuresti vaurastunut ja ammatillisesti järjestyneet työläiset ovat voineet ryhtyä voimakkaisiin toimenpiteisiin työnantajia vastaan, sanoo k.o. lehti: "Kehitys nykyiseen suuntaan ei saa jatkua, ja jos se kaikesta huolimatta jatkuu, niin johtaa se käsityksemme mukaan siihen, että se lopullisesti repii pohjaa yhtenäiseltä ammattiyhdistysliikkeeltä maassamme ja jakaa sen ehdottomasti kahtia."

Tämä on tarkotusperä, johon "Kansan Työn" keskustelaisherrat pyrkivät. Ammattijärjestön hajottaminen ja rikkurijärjestön perustaminen. Päämäärä on yhtä inhottava kuin keinot, joilla siihen pyritään.

POLIITTINEN VANKI EI OLE POLIITTINEN VANKI VALKOISESSA SUOMESSA

Muutama viikko sitten vangittiin Helsingissä "Herää, käy taisteluun"-jutun johdosta rva Vappu Alho-Savander. Hän oli saanut raastuvanoikeudessa 8 kk:n vankeustuomion, joka vahvistettuna ja parisen vuotta poliisin tai jonkun muun virkamiehen laatikossa maanneena, nyt pantiin täytäntöön.

Kun vangittu vietiin Katajanokan vankilaan tuomiotaan palvelemaan, kääntyi hänen miehensä oikeusviranomaisten puoleen tiedustelulla, eikö mainittua tuomiota voisi suorittaa Hämeenlinnan vankilassa, jossa on muitakin poliittisia vankeja. Tähän kuitenkin vastattiin kieltävästi. Syynä oli se, ettei mainittua "Herää, käy taisteluun"-juttua ole katsottu rikolliseksi samojen pykälien mukaan kuin muut poliittiset jutut. Mahdollisesti niin on, mutta uskallamme väittää kysymyksessä olevan "Herää, käy taisteluun"-jutun olevan yhtä poliittisen kuin kaikki muutkin samansuuntaiset oikeusjutut, olkoonpa tuomion perusteena olevat reklementit millaisia hyvänsä.

Tämä tapaus, varsinkin kun se ei ole ainoa laatuaan, antaa toivottavasti ylemmille viranomaisille aiheen ottaa harkittavaksi eikö tässä tapauksessa voitaisi saada aivan ensi tilassa muutosta aikaan. Eihän luulisi olevan mikään mahdoton asia saada tuomiota muutetuksi kuritushuonetuomioksi. Tuleehan tuomio samalla tavalla palveltua toisessa kuten toisessakin vankilassa.

Nyt kysymyksessä olevassa tapauksessahan, jos rva S. siirrettäisiin maan valtiollisten vankien vankilaan, voitaisiin edes hitusen näyttää sitä inhimillisyyttä ja humanisuutta, josta paraillaan amerikalaisillekin vieraillekin niin kovasti puhutaan, kertoo Tiedonantaja.

TANNERILAINEN SUOJELIJAVELJEILY JATKUU

Suomettarelainen "Vaasa"-lehti tietää kertoa semmoisen hämmästyttävän uutisen, että helatorstaina pipitivät Seinäjoella toimivat torvisoittokunnat nim. sosdem työväenyhdistyksen, rautatieläisten ja suojeluskunnan soittokunta, neuvottelukokouksen, jossa päättivät ryhtyä yhteistoimintaan konserttien antamisessa y.m. suhteessa.

Olemme tottuneet odottamaan valkoisilta sosialidemokraateiltamme jo tähän mennessäkin melkein mitä tahansa, mutta on sentään omiaan herättämään kummastusta, että Ty:n sorvisoittokunta ryhtyy muodossa taikka toisessa yhteistoimintaan suojelijain, koko työväenluokkaa vastaan tähdätyn väkivaltakaartin kanssa. Tuollaista voisi jo nimittää veljesmurhaajien kanssa liiton tekemiseksi.

Sosdem. pääministeri Tanner otti r. k. 16 p:nä vastaan suojeluskuntaparaatin ja paljastetuin päin kunnioitti veljesverellä tahrattua suojeluskuntain lippua. Suojelijailveily näkyy olevan kovin tarttuvaa lajia meidän "länsimaisille kansanvallan" kannattajillemme, lausuu Työn Ääni.

Väärentäjät työssä

Sosdem. lehdissä on viime aikoina julkaistu jonkun mielikuvitusrikkaan ohranakätyrin "paljastuksia" nimellä "Kommunistinen liike maassamme". Paljastuksien tarkotuksena on todistaa Suomen poliittinen ja ammatillinen työväenliike valtiopetolliseksi, aseellista kapinaa valmistelevaksi liikkeeksi. Saadakseen "paljastuksilleen" suuremman todistusvoiman esittää kirjaileva ohranankätyri joukon lainauksia, jotka hän muka on ottanut työväenlehtien kirjotuksista. Hän ei kuitenkaan vahingossakaan mainitse tarkkaa päivämäärää, milloin joku aseellisen kapinan kehotus olisi julkaistu jossakin työväenlehdessä. Kirjotuksessa mainitaan vain ylimalkaisesti "Suomen Työmies kirjotti vuoden 1920 alkupuolella" j.n.e. Ohranakätyri ei voikkaan mainita mitään päivämäärää sen vuoksi, että hänen mainitsemiaan kirjotuksia ei ole koskaan ollut muualla kuin hänen omassa päässään.

Ohranakätyri ja hänen työnantajansa sosdem puolueen roistomaiset johtajat pyrkivät tietenkin "paljastuksillaan" ensi kädessä usuttamaan viranomaiset työväenliikkeen kimppuun, mutta he pyrkivät samalla vierottamaan työväkeä pois poliittisesta ja ammatillisesta toiminnasta. Tässä jälkimäisessä he eivät kuitenkaan onnistu. Ohranankätyrin valheet ovat liian kouraantuntuvia.

Kun kätyri kirjotuksessaan lainailee Suomen Työmiehestä vuoden 1920 alkupuolelta, huomaa yksinkertaisinkin ihminen hänen valehtelevan, sillä mainittua lehteä alettiin julkaista vasta v. 1920 lopussa. Sepustaessaan valheitaan, ei hän ole viitsinyt ottaa edes selvää siitä, että lehti, jonka tiliin hän jotakin valehtelee, olisi sinä aikana edes ilmestynyt.

HELSINKIIN PERUSTETAAN SUOJELUSKUNTALAIVUE

"Iltalehti" kertoo, että Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunta on päättänyt ryhtyä toimenpiteisiin suojeluskuntalaivueen muodostamiseksi Helsinkiin. Laivue aiotaan saada kuntoon vielä tänä kesänä.

HUMORISTILAULAJA ALFRED TANNER KUOLLUT

Aikoinaan suurta suosiota saavuttanut humoristilaulaja ja laulujen tekijä Alfred Tanner kuoli v. k. 26 p:nä Helsingissä 43 vuotiaana.

Radion vaikutus ihmiselämään

Vaikka radio on vielä kehitysasteella, on se jo kerinnyt saada mullistuksia aikaan monilla ihmiselämän aloilla. Sellaisia kuin luentoja, puheita, musiikkiesityksiä, vieläpä jossakin määrässä näytäntöjäkin, voidaan nyt kuunnella mukavasti kotona radion kautta. Itse tässä kuuntelemisessakin on tapahtunut muutos. Radio on opettanut ihmiset kuuntelemaan yksinomaan korvillaan. Tämä tuntuu ensikatsaukselta kummalliselta, sillä korvillahan sitä on kuunneltu ennen radiotakin. Tosiasia nyt kuitenkin on se, että suurin osa ihmisistä on "kuunnellut" myöskin silmillään. Käyttäessämme ensikerran puhelinta emme kuule sieltä paljon mitään. Tämä johtuu siitä, että olemme tottuneet kuuntelemisessa käyttämään myöskin silmiämme. Puhujaa esim. ymmärrämme paremmin jos samalla kun kuuntelemme seuraamme häntä myöskin silmillämme. Kun puhelimessa ja nyt myöhemmin radiossa ei tästä silmillä seuraamisesta ole mitään hyötyä, vaan täytyy turvautua yksinomaan korviinsa, on siitä ollut seurauksena se, että kumpikin laitos on alussa julistettu mitättömäksi. Vähitellen kuitenkin ihmiset ovat oppineet kuulemaan yksinomaan korvillaan. Tästä kysymyksestä kirjottaa Charles M. Adams:

"Sinä et voi muuta kuin kuulla radiosta. Insinöörit tosin vakuuttavat, että muutaman vuoden perästä me olemme kykeneviä myöskin näkemään radiosta, mutta toistaiseksi meidän täytyy turvautua yksinomaan kuulemiseen ja mikä merkillepantavinta, kuulemiseen yksinomaan korvillamme. Tuijottaminen äänenvahventajaan ei auta vähemmässäkään määrässä. Koneeseen ja sen lamppuihin katseleminen ei auta nimeksikään. Meidän täytyy luottaa vain korviimme. Seurauksena on ollut se, että nämä elimet (korvat), jotka ovat tähän asti tavallisessa jokapäiväisessä elämässä olleet enemmän tai vähemmän koristuskappaleita tai parhaimmassa tapauksessa vain apuelimiä, ovat nyt saaneet jotakin tehtävää, koskapa meidän rdiota kuunnellessamme täytyy luottaa yksinomaan niihin. Radio on pakottanut meidän opettelemaan kuulemaan yksinomaan korvillamme.

"Radion kautta kuullessamme meidän täytyy ottaa musiikin sellaisena kuin se esitetään. Oletteko milloinkaan ajatellut sitä seikkaa, että kuunnellessanne esim. orkesteria havaitsette soiton hienot pianissimot etupäässä sen vuoksi kun johtaja antoi soittajille vastaavanlaisen merkin paremminkin kuin siitä että ääni todella hiljentyi. Toisin sanoen, silmät auttoivat huomaamaan tämän seikan yhtä hyvin kuin korvatkin. Nyt sen sijaan täytyy luottaa yksinomaan korviinsa kuunnellessa soittoesityksiä radion kautta.

"Tässä suhteessa on ihmisellä kuitenkin vielä paljon opittavaa. Niinpä nyt käy tavallisesti siten, että kun on kuunnellut radion kautta esim. puhetta viisitoista minuuttia, haluaa jo kuulla jotakin muuta kun taasen samaa puhujaa voi väsymättä kuunnella tunninkin tavallisessa puhetilaisuudessa, missä on tilaisuudessa seuraamaan puhujaa myöskin silmillään. Tämä johtuu vain siitä, että olemme tottuneet kuulemaan ja näkemään puheen ja puhujan samalla kertaa. Epäilemättä tässä suhteessa tulee tapahtumaan muutos. Kunhan ihmiset kuuntelevat kymmenkunta vuottakin radiota, he tulevat siihen tottumaan ja nauttivat radion kautta lähetettävistä esityksistä yhdellä lailla kuin nyt istuessaan konserttisalissa tai teatterissa, jossa he ovat tilaisuudessa sekä kuulemaan että näkemään esityksen."

NORWEGIAN AMERICA LINE

Suora ja nopea tie edestakaisin Suomeen

Oslon (Christianian) ja Stockholmin kautta

Oslosta (Christianiasta)		New Yorkista
Kesäk. 10 p.	STAVANGERFJORD	Kesäk. 28 p.
Kesäk. 25 p.	BERGENSFJORD	Heinäk. 7 p.
Heinäk. 22 p.	BERGENSJORD	Elok. 9 p.

Matkallaan New Yorkiin poikkeavat laivat Halifaxissa.
Kolmannenluokan edestakainen piletti Suomeen $186.00
Matkustakaa Suomeen ja tuokaa sieltä omaisenne joko Yhdysvaltoihin taikka Canadaan Norjan Liljaa, joka tunnetaan erikoisesta mukavuudestaan, hyvästä kohtelustaan, ja kaikin puolin erinomaisesta hoidosta. Mennessänne Suomeen teillä on tilaisuus poistua laivasta Bergenissä ja matkustaa sieltä Osloon (Christianiaan) kuuluisilla näköalajunilla läpi Norjan huimaavien vuoristojen (ilman lisämaksua). Jokaisen, joka matkustaa Suomeen, pitäisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.
Tulli taikka passien tarkastusta ei ole enempää Norjassa kuin Ruotsissakaan.
Kolmannenluokan matkustajien, joilla on hallussaan maihin pääsylupa, ei tarvitse takaisintullessaan kulkea Ellis-saaren kautta.
Erikoistietoja sekä hakemusblankkeja antavat meidän paikalliset akenttimme, taikka

NORWEGIAN AMERICA LINE
22 Whitehall Street, New York, N. Y.

Kalastustarpeita

Jos aijotte mennä kalastamaan, niin ostakaa meiltä kalastustarpeenne.

UISTIMIA	25c—$1.00
UISTINSIIMOJA	25c—$1.00
ONGENSIIMOJA	10c—$2.50
KUPARISIIMOJA	$1.00
TERÄS ONGENVAPOJA	$4.25
ONGENVAPA KELOJA	$2.00 ylösp.

Port Arthur Hardware Co. Ltd.
286 Bay Street Port Arthur, Ont.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. J. McDonald, Room. 304, 95 King St., E., Toronto 2, Ont.

BOWIE'N s. s. osaston kokoukset pidetään 1:n ja 3:s sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on Hannes Sula, os. Box 69, Sudbury, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN PIIRI No. 5:nnen (K.-O:n) toimeenpanevan piirikomitean ja kp:n Sudburyn kaupunkijärjestön osotteet ovat: Box 754, Sudbury, Ont. — Kommunistipuolueen Sudburyn järjestön sihteerirahastonhoitaja, S. G. Neil, on tavattavissa Vapauden toimituksessa, Liberty-rakennuksessa, Lorne-kadulla.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

S. J. COTEAU HILLIN osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Dinsmore, P. O., Sask.

S. J. CREIGHTON osaston kokous on joka kuukauden 4:s sunnuntai kello 2 j.pp. P. O. Box 92.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

S. J. CONNAUGHT STA. ja METSÄMIESTEN UNIO-OSASTON osote: Box 35, Connaught Sta., Ont. Kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ontario.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

S. J. INTOLAN osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 j. pp. Osote: S. J. Osasto, Intola, Ont.

S. J. NORTH BRANCHIN osaston osote on: Sanaz Kannasto, Box 430, Port Arthur, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 15, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen klo 7 illalla. Kirjeenvaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 2 i.p.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on: Alf. Hautamäki, 223 Second St., Port Arthur, Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. LARDER LAKEN osaston osote on: Box 20, Larder Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai. Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 i.p. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN osaston kokoukset pidetään Menard Hall, 57 Mullin St., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas torstai-ilta kello 8. Kirjevaihto-osote: 795 Galt Ave., Verdun, P. Q.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. NUMMOLAN osaston osote on: Box 29, Shaunavan, Sask.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

S. J. PORT ARTHURIN osaston kokoukset joka kuukauden 1:nen sunnuntai; johtokunnan kokoukset kuukauden viimeinen tiistai; näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko; naisjaosto kokoontuu joka toinen tiistai. Kaikkien kokousten aika on klo 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

PIIRI 6:nnen t.p. komitean kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen tiistai kuussa, 316 Bay St., Port Arthur, Ont. Sihteerin kirjeenvaihto-osote on: David Bohm, 142 Windemere Ave., Port Arthur, Ont.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 j.pp.— Kirjeenvaihto-osote: Dan Hela, Rose Grove P. O. Ontario.

S. J. SAULT STE. MARIEN No. 5 työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, alkaen klo 8 i.p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 i.p. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla Haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

C. K. P. SOINTULAN KESKUSKOMITEA kokoontuu ylläimainitussa paikassa joka kuukauden kolmantena sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokous pidetään jokaisena ensimäisenä sunnuntaina kuukaudessa, joka kolmas sunnuntai pidetään suom. järjestön paikallisen osaston kokous. Kummatkin kokoukset alkavat täsmälleen klo 7.30. Kirjeenvaihto-os. O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai klo 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN THE FINNISH SOCIETYN kokoukset pidetään joka toinen keskiviikko 7.30 j.pp., 2605 Pender St., E., Vancouver, B. C.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 1113 W. Washington St., Chicago. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on tehtävä ylläimainitulla osotteella.

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY
—Valmistaa—
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. —— Box 1306. —— TIMMINS, ONTARIO.

TIMMINS TURKISH BATH
on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:teen yöllä.
75 Rea Street ALEX KOSKELA Puhelin 696 W.

HALUTAAN
rajaton määrä virvokkeiden ja makeisien käyttäjiä. Paikka löydettävissä vastapäätä suomalaista työväen taloa.
AINO GRÖNLUND,
4th Avenue 63, Timmins, Ontario.

AMMATTITAITOINEN RÄÄTÄLI
J. E. EIMES
ottaa vastaan kaikkea räätälin alaan kuuluvaa työtä. Liikkeeni on lähellä suomalaista haalia 4th Ave. 58 Timmins, Ont., Box 1761.
HUOM.! Uudet näytteet kankaista ovat saapuneet.

ROUYN OSUUSRUOKALA
Tarjoaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB (K)
Horne Ave. —— Box 455 —— Rouyn, Quebec

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p. —6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ
Kirkland Laken Suomalaisessa Palloruumassa
Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työn teossa noudatetaan huolellisuutta.
J. OKSANEN.

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

Robert Lindforsin SAUNA
Auki keskiviikkoisin kello 2—10 illalla ja lauantaisin kello 1—12 yöllä. Sunnuntai aamusin puoli 4—7.
R. LINDFORS, Kirkland Lake, Ontario.

PALLOHAALI JA PARTURIN LIIKE
Uusi ajanmukainen pallohaali ja parturiliike avattu yleisön käytettäväksi Kirkland Laken uuden poikatalon vieressä.
Tupakkaa ja makeisia saatavana. Toivomme saavamme yleisön kannatuksen. Toveruudella
ELMA ja TOIVO KANERVA, Box 385, Kirkland Lake, Ontario.

Kirkland Laken Suomalainen Leipuriliike
valmistaa ajanmukaista ruoka- ja kahvileipää. Ulkolähetyksiä toimitetaan.
A. Tamminen ja M. Raitanen,
P. O. Box 229 Kirkland Lake, Ont.

Mitchell Hardware & Supplies
KIRKLAND LAKE, ONT.
Kun rakennatte niin tulkaa katsomaan meidän
Barretts Slate Surface kattoa
KATTO JA SEINÄ PAPERIA
Nauloja sekä rakentajan tarpeita
Brandram Hendersons taattuja maaleja.
(K)

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmotuksilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamasta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

I. MÄNNISTÖ, RÄÄTÄLILIIKE, 63 Lorne St., postiosote: Box 123, Sudbury, Ont., suositellaan.

RUOKAA JA ASUNTOA SAA 333 Spruce Street West, Justiina Ritari. Puhelin 1822.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

PORT ARHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

OTAMME VASTAAN TEKOHAMpaiden korjausta ja vanhojen uudistamista, kotona ja postin kautta. J. J. Mackie Dental Laboratory & Dentist, 407 Marks St., Port Arthur, Ont.

KUORMA-AUTOLIIKE. — TEKEE kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Yrjö Seppälä. Puhelin 368 N. — 290 Bay St., Port Arthur, Ont. (K)

OTAN VASTAAN KELLOJEN korjausta. Työ hyvä, hinnat halvimmat. 35 Center St., Port Arthur, Ont. A. Tulkki. (M)

PALLORUUMASSA, 318 BAY ST., on tupakkaa ja virvoitusjuomia. Ivar Hoikka. (M)

PORT ARTHUR, ONT.

HALUTAAN OSTAA HALKOJA kaiken lajisia. P. Wanson, 280 Queen St., Port Arthur, Ont. (P)

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 836 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

METSÄMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont. (K)

FORT WILLIAM, ONT.

FORT WILLIAM STEAM BATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

PARHAAN JA MAUKKAAN RUUan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

PARTURILIIKKEENI SIJAITSEE 254 Bay St. William Suvanne.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

KIRKLAND L., ONT.

H. L. ROCHE. Putkitustyö, lämmitys ja metalli työ. Kohtuulliset hinnat. Työ taataan. Duncan Ave., seuraava Northern News konttorista. (K)

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvan työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä.

TEEN RÄÄTÄLINALAAN KUULUvaa työtä liikkeessäni, Kirkland Lake, Ont., Box 544. John Elo.

PITSOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont.

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 102 Balsam St., North, kulmassa 5th Ave. Taimi Valo. — Box 1127.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri.

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

5:nnen Piirin Juhlista

näyttää todella muodostuvan valtava suurjuhla. Juhlavieraat ulkopuolelta piiriämme ovat jo matkalla. Beaver Lakella tapaamme sankoin työläisjoukoin juhlimassa.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Harjotuksia: "Naisen narrit," tänään (keskiviikkona) klo 8 illalla; sekakuoro torstaina 30 p:nä t.k. klo 7 ill.

Poikatalon yleinen kokous pidetään poikatalon istumahuoneessa tänä keskiviikkoiltana heti illallisen jälkeen. Nyt on mainio tilaisuus joksikin kaikilla kaivosmiehillä olla läsnä kokouksessa, sillä ainoastaan kolme miestä on siitä työvuoronsa vuoksi estetty. Kokouksessa tulee keskustelun alaiseksi monta tärkeää kysymystä.

Ilotkaa ja riemuitkaa, sillä nyt on juhlain aatto. Ne mahtavat ja suuret piirin vuotuiset kesäjuhlat ovat aivan oven edessä. Ne pidetään siellä Beaver Lakella. Valmistautukaa! Sinne kun mennään niin ei ilo ja riemu pidä puuttumaan.

Allekirjottanut oli tässä vähän semmoisena salaisena urkkijana. Sain tietooni yhtä ja toista. Vaikka minä tiedänkin, että näistä ei saisi etukäteen puhua — en ymmärrä miksi juhlatoimikunta tahtoisi niin kaikki etutiedot salattavan — niin lörpöttelenpä sittenkin niistä vähäsen.

Kaikkein eniten minua ihmetyttää se runsas ruumiin ravinto, mikä sinne kuulutaan varattavan ja se hintojen halpuus, millä ne kuulemma sitä antavat nautittavaksemme. Aikovatko ne peijakkaat lihottaa yleisöä keskellä kuuminta kesääkin. Laskin, että juhlaravintolan äntimillä eläen ei elämä tule siellä niinkään kalliiksi kuin jos olisimme kotonamme.

Ja sitten se henkistä minäämme huvittava puoli. Se on jo jotain erikoista. Ajatelkaas! Kuusi näytöskappaletta, niistä useimmat hirveän hauskoja, kesäiseen tunnelmaan soveltuvia. Vai mitä arvelette näistä nimistä: "Kyöpeli", "Kevät", "Naisen narrit" y.m., joita ei ole tässä tilaisuus luetella. Torvisoittokunnan soiton säestämänä saamme syödä kahtena päivänä aivan kuin miljonäärit. Välipaloina lauluja, parhaimmilta laulajiltamme, runoja, kertomuksia y.m., joita kaikkia on mahdoton tässä luetella. Mennäänpä kaikin katsomaan, niin sittenpähän näemme.

Joko olet tilannut kyydin sinne? Jollet, niin tee se heti. Kyytitilauksia vastaanottaa Sudburyn poikatalon isännöitsijä Wilen.

Lörppä.

Keski-Ontarion raatajat juhlimaan. Kuten tunettua tullaan 5:nnen piirin kesäjuhlat viettämään Beaver Lakella nelipäiväisinä oikeassa riemuhumussa. Sanomattakin on selvää, että niistä muodostuu suurenmoisimmat juhlat mitä täällä ehkä milloinkaan on pystytty järjestämään.

Näin suurjuhlain ovella ollessa en malta olla mainitsematta siitä urheiluohjelmasta, mikä näiden juhlien yhteydessä tullaan suorittamaan. Urheilupuolen suoritus alkaa perjantaina heinäk 1 pvä klo 11 aamupäivällä. Silloin suoritetaan yleinen 1,500 m ja 15,000 m. juoksu sekä miesten 3-ottelu.

1,500 m. juoksussa ennustetaan syntyvän ankaran kamppailun, sillä kilpailuun osallistuu liittomme valiomiehet tällä matkalla, joten saamme nähdä miten käy entiselle ennätykselle, sillä vaarassa se varmaan on. Entäs 15,000 m., josta liitossamme kilpaillaan nyt ensikerran? Kuka sen voittaa? Epätietoista kuka voittaa, vaan silloinpahan paikan päällä nähdään.

Kun ollaan säännöllisiä urheiluunkin nähden, levähdämme lauantaipäivän ja jatkamme urheilun suoritusta sunnuntaina alkaen klo 12 seuraavalla ohjelmalla: Alle 18-vuotiaiden poikain 3-ottelu korkeushyppy, kuula 12 paunaa ja 100 m.; seurainvälinen naisten 4x100 m. viesti; seurainvälinen miesten 1,600 m. viesti; poikain alle 18 v. 1,500 m. ja pikku poikain perunaviesti. Onhan siinä urheilupuolta yksien juhlien osaksi ja ei niistä jännitys tule puuttumaan.

Keski-Ontarion raatajat! Sivuun hetkeksi arkiset huolet ja saapukaa juhlimaan sankoin joukoin. Samalla aikaa kun Canadan porvarillinen kerma viettää 60-vuotista riemujuhlaansa, vietämme me juhlaamme oman luokkamme vallankumouksellisen tietoisuuden nimessä, ja valoisamman tulevan yhteiskunnan toivon innostamana.

Selät suoraksi ja oman arvon tunto esille!

Eroon porvarillisten humpuukimestareiden talutusnuorasta!

Viettäkäämme omaa riemujuhlaamme oman luokkamme merkeissä!

Siispä tervetuloa juhlimaan keski-Ontarion raatajat!

Juhlahumussa

Teemu.

Worthington

Raportti Louise ja Lorne kunnan n:o toisen koulun tutkinnosta, joka suoritettiin kuluvan kesäkuun aikana ja jonka perusteella oppilaita on ylennetty alemmilta ylemmille osastoille.

Seuraavassa ilmenevät oppilaiden nimet etevyysjärjestyksessä:

Neljännen luokan alemmalta osastolta saman luokan ylemmälle osastolle on päästetty: Elmur Simonen ja Swantie Salo.

Kolmannelta luokalta neljännen luokan alemmalle osastolle: Gertie Kähkönen ja Arvid Salo (kumpikin yhtä hyvillä arvolauseilla), Ilona Lujanen ja Hilja Salo.

Kolmannen luokan alemmalta osastolta saman luokan ylemmälle osastolle: Lauri Jalkonen.

Toiselta luokalta kolmannen luokan alemmalle osastolle: Walter Hanhikangas ja Aili Henderson (arvosanalla hyvä) sekä Tauno Jalkonen.

Toisen luokan alemmalta osastolta saman luokan ylemmälle osastolle: Ester Lahti ja Walter Lahti.

Ensimäiseltä luokalta toisen luokan ylemmälle osastolle: Olavi Kinnunen ja Walter Koivikko, kumpikin arvosanalla hyvä.

Ensimäiseltä luokalta toisen luokan alemmalle osastolle: Alma Henderson.

Pikku lasten luokalta ensimäiselle luokalle: Arvo Lahti, Elvi Stenman ja Maria Penttinen.

Pikku lasten luokan ylempään osastoon Uuno Salo; ja pikku lasten alempaan osastoon Leo Lujanen ja Vieno Aho.

Neiti A. E. Williamson,
opettaja.

Sukelluspuvun keksiminen ja sen patentti

Ilman keinotekoista sukelluspukua saattaa ihminen olla sukelluksissa veden alla ainoastaan yhden ja kolmannen osan minuuttia, ainoastaan harvoissa tapauksissa kaksi minuuttia.

Sukellukset tieteellisiä tutkimuksia ja laivain pelastamista varten vaativat kumminkin paljon pitemmän ajan veden alla olemiseen. Siksi oli tarpeellista keksiä jonkinlainen laitos pitempiaikaisen veden alla olemista varten. Ja sellaisen keksi muuan amerikalainen.

Leonard Norcross, syntyperäinen amerikalainen, otti patentin sukelluspuvulle kesäkuun 14 p. 1834. Siinä oli messinkinen naamiosuojus, joka suojeli sukeltajaa veden alla ollessaan.

Nykyaikaisessa sukelluslaitteessa on vedenpitävä puku, johon on liitetty kauiavaruste eli rintaturvalaite, joka kannattaa päähinettä taikka kypärää. Ilma pumpataan pääsuojustimeen kumiletkun avulla, niin että sukeltajalla on aina hengitettävänään puhdas ilma. Pahentuneen ilman taasen vetää pois toinen kumminen putki. Sen lisäksi on sukeltajalla käytettävänään johtolanka, jolla hän voi ilmottaa veden päälle, milloin hän tarvitsee apua ja milloin hän haluaa nousta ylös veden päälle. Siten voi sukeltaja aina ilmottaa milloin hän haluaa ja milloin on tarpeellista nostaa hänet veden pinnalle. Tällaista laiteita ei alkuaikoina ollut ja useasti sattui, että sukeltaja tukehtui veden alla ollessaan.

Edellämainittujen lisäksi on nykyaikaisella sukeltajalla käytettävänään metallinen varaputki, joka kulkee selän kautta suoraan sukeltajan suuhun erityisen laitteen kautta, joka on kuin varaventtiili, joka tarpeen tullessa auttaa ilman saamiseen, milloin ilmanvaihto loppuu varsinaisesta ilmajohteesta. Tuo ilmanvaihde on tarkotettu hankkimaan ilmaa siltä varalta, että sukeltaja ei saa sitä täyttä määrää varsinaisesta ilmaputkestaan. Milloin hätä veden alla tulee, ei hänen tarvitse muuta kuin laskea ilma tämän varaventtiilin kautta, ja sukelluspuku täyttyy ilmalla ja sukeltaja nousee ilman muuta veden päälle. Siten on sukeltaja aina turvattu ulkoapäin tulevalta vaaralta ja voi itse suojella itseään vaaran esiintyessä joko jonkun vesieläimen taikka muun uhatessa. Nykyaikainen sukeltaminen ei senvuoksi enää ole vaarallista kuten enne aikaan. — F.L.I.S.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

TORONTO, ONT.

PETER HOLAPPA D. C., Ph. C. Lääketön terveys palvelus, tunnit: 2—5, 7—9 ja sopimuksella. 660-A Bloor St., W., Trinity 5066.

HIERONTAA JA TERVEYDENhoitokylpyjä kohtuullisella hinnalla. Elin Auvinen, 17 Wellesley St., Rest Home, tunnit 1—3. Puhelin Kings 2254. (K)

PRINCESS CAFE & QUICK LUNCH 235 Queen St., W., Toronto.— Edullisin ruokailu ja kahvi paikka. Suomalaiset omistajat.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276 L., Box 113.

Liiketoveriksi

raittiille nuorelle miehelle pääsee vakava naishenkilö ensi syksynä perustettavaan tuottavaan liikkeeseen. Vast. osotettava:

Mr. Kalle Koskenkivi

Consulate of Finland

1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.

Maan., Tiis., ja Kesk.
Heinäk. 4—5—6 p.

REGENT

Päivällä 2.30— 15c 50c.
Illalla 7.30-9.30 37c 75c.

VUODEN SUURIN NÄYTTÄMÖ JA FILMIESITYS

Filmikuva jossa myös näytetään RAMON NAVARRO ja ALICE TERRY filmissä—

"LOVERS"

Tämä on parhain esitys minkä te tulette näkemään tässä kaupungissa tänä vuonna.

Kiirehtikää!

Vielä ehditte saada kesäpukunne meiltä.

Työn paljouden tähden en ole ehtinyt täyttämään kaikkia tilauksia ajallaan.

Olen nyt onnistunut saamaan työhön parhaimmaksi tunnetun takintekijän D. MANNISEN.

Minun matkalla ollessani voitte täydellä luottamuksella antaa tilaukset hänelle.

OLEMME AINA VALMIIT TEITÄ PALVELEMAAN

H. Wikström'in

RÄÄTÄLINLIIKE

22 Monk St. — Sudbury, Ont.

BOX 1168 — PHONE 1871

THE REAL BAKE SHOP

Omistajat E. ja U. KAIHO.

— Valmistaa —

KOVAA LEIPÄÄ, KORPPUJA JA KAIKENLAISIA LEIVOKSIA.

Ulkolähetykset toimitamme joutuin ja huolellisesti.

Box-406

SCHUMACHER, ONTARIO

CITY GROCERY

(Entinen Smiley Grocery)

Jättäkää tilauksenne meille ja kokeilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.

86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.

MATTILA & HIETANEN, omist.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se elvyttää munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.........jolla lähettäkää minulle.........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki........................ Valtio........................